

Státní oblastní archiv v Praze

Č.j. SOAA – 1899 -10/2016

Zpráva o činnosti za rok 2015

V Praze 29. února 2016

Činnost archivu byla soustředěna na plnění úkolů daných zákonem č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů v platném znění, a předpisů souvisejících, a úkolů stanovených odborem archivní správy a spisové služby MVČR. V návaznosti na ukončení generální inventury probíhala běžná úprava evidencí NAD a související práce. Základní činnosti archivu jako jsou předarchivní péče, zpracování a využívání, jsou v archivu ovlivněny jeho specifickým postavením v rámci archivní sítě. Správní obvod archivu je vymezen územím Středočeského kraje a hlavního města Prahy. Tento fakt ovlivňuje zásadně rozsah práce archivu. Do určité míry byly výsledky práce ovlivněny i fluktuací pracovníků, dané pracovními možnostmi v místě sídla archivu. Zpracování nových archivářů je náročné a dlouhodobé. Se srovnatelným personálním vybavením s ostatními archivy musí SOA v Praze zajišťovat služby pro mnohonásobně vyšší počet původců určených i neurčených. Dlouhodobě jsou specifické činnosti archivu zpracování archiválií a jejich využívání limitovány rovněž decentralizací některých depozitářů. Prostorová situace archivu je v delším časovém horizontu neuspokojivá a vyžaduje dořešení v dohledné době. Některé depozitáře vykazují závažné stavební nedostatky, které ohrožují, i přes dílčí opatření uložené archiválie. K výkyvům teplot dochází zejména v letních měsících. Jednotlivými archivy jsou využívány relativně volné kapacity v SOA Rakovník a Kutná Hora. Archivní budovy po 15 a více letech provozu vykazují značné opotřebení, projevující se zejména zastaráváním technologií klimatizace, měření a regulace a EZS. Časté problémy s těmito technologiemi vyžadují zdlouhavá a náročná jednání.

Plnění úkolů archivu v rámci jednotlivých kapitol:

Spisová služba a předarchivní péče

I. oddělení SOA

U veřejnoprávních původců proběhla rozsáhlejší skartační řízení s významnými přejímkami u Krajského státního zastupitelství v Praze, Okresního soudu v Mladé Boleslavi (dokumenty bývalého Krajského soudu v Mladé Boleslavi), Krajského úřadu Středočeského kraje, Hudební akademie múzických umění, Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště středních Čech a u Státního úřadu inspekce práce - Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj. Probíhala rovněž za součinnosti s Archivem hl. m. Prahy skartační řízení u obvodních soudů v Praze. Rozsáhlejší skartační řízení byla uskutečněna dále zejména u Celního úřadu pro Středočeský kraj, Celního úřadu Praha Ruzyně, Celního úřadu hl. m. Prahy, Úřadu práce České republiky - krajská pobočka pro hlavní město Prahu, Pražské správy sociálního zabezpečení, České zemědělské univerzity, finančních úřadů na území hl. m. Prahy, Hygienické stanice hl. m. Prahy, Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, Psychiatrické nemocnice Kosmonosy. Skartační řízení a výběr dokumentů dále probíhaly vedle jiných původců například u České školní inspekce – Středočeský inspektorát, Vyšší policejní školy Ministerstva vnitra, České správy sociálního zabezpečení – pracoviště pro Prahu a Střední Čechy, Diagnostického ústavu pro mládež.

U soukromoprávních původců probíhala skartační řízení především u zdravotnických zařízení, notářů (převážně dokumenty typu „S“), škol a školských zařízení.

Celkem bylo vyhotoveno 100 protokolů o skartačním řízení. Úhrnem bylo v rámci skartačních řízení posouzeno 5 624,42 bm dokumentů, z nichž bylo do archivu vybráno

114,29 bm archiválií. Celkem tedy bylo do archivu převzato 2,03 % archiválií z celku navrhovaných dokumentů.

II. oddělení

V roce 2015 proběhla jedna archivní dohlídka spojená s výběrem archiválií u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj. A dohlídka u Magistrátu města Kladna zapříčiněná neuspokojivým stavem převzatých matričních knih. Ve spolupráci s Oddělením péče o fyzický stav archiválií bylo vyřešeno a příslušným původcem byla přijata zásadní opatření ke zlepšení zjištěného stavu.

Pokračovala akce soupisu matrik + průběžná aktualizace kmenových listů a evidence prvopisů živých matrik a matričních indexů vedených do roku 1949 a uložených na matričních úřadech Středočeského kraje podle aktuálních soupisů poskytnutých matričními úřady v letech 2014 a 2015 po jejich zpracování, opravě a porovnání se seznamy původními, případně se skutečným stavem ověřeným na matričních úřadech. A dále byla zahájena spolupráce s Úřadem městské části Praha 1 (Odbor matrik), vyjednávání poskytnutí informací či soupisu matrik a indexů pro lokality středních Čech uložených na ÚMČ Praha 1.

Jednání o převzetí matričních duplikátů z NA vyčleněných z materiálu delimitovaného do AHMP (109 knih - bude dořešeno v roce 2016).

Ve skartačním řízení u 10 původců bylo posouzeno celkem 1103, 65 bm dokumentů, skartováno bylo 1098,94 bm, tj. 99,57 %.

Projednání zabezpečení dokumentů u likvidovaných společností se uskutečnilo u 2 firem: BEN Projekt, s. r. o., První odbytová Trhový Štěpánov, s. r. o.

Výběr archiválií v mimoskartačním řízení byl proveden u 5 původců (soukromoprávních). Posouzeno bylo celkem 11,61 bm dokumentů.

III. oddělení

Metodické návštěvy a jednání s veřejnoprávními původci: Česká pošta, s.p., Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p., Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p., Státní tiskárna cenin, s.p.

Metodické návštěvy a jednání se soukromoprávními původci (pouze nejdůležitější): České dráhy a.s., Česká spořitelna a.s., Benzina, a.s., ČEPS a.s., PIKE s.r.o., ČSOB a.s., AERO GROUP a.s., Pragoholand spol. s r.o., Komerční banka, a.s., SAZKA a.s., TRAMAZ a.s., ČD Cargo a.s., Škoda Auto a.s., Kavalierglass, a.s., RWE Transgas a.s., ČEPRO a.s., MERO ČR, a.s., Metrostav a.s., UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.

Metodické návštěvy a konzultace, stanoviska k udělení koncese (6 stanovisek) probíhaly i s komerčními spisovny: EVROFIN Int. spol. s r.o., Iron Mountain Česká republika s.r.o., ARIES DATA a.s., ALCZ a.s., REISSWOLF likvidace dokumentů a dat, s.r.o., Středočeská spisovna, s.r.o., KTH Services a.s., STRABAG Property and Facility Services a.s., FRESH-WAY.CZ s.r.o.,

Metodické návštěvy a jednání s veřejnoprávními i soukromoprávními původci byly v roce 2015 zaměřeny na konzultace k zákonu č. 499/2004 Sb., k vyhlášce č. 259/2012 Sb., k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, konzultace spisových řádů a spisových a skartačních plánů, na přípravu skartačních řízení, přebírání archiválií do SOA a problematiku elektronických systémů spisových služeb. S komerčními spisovny byly konzultovány převážně problematiky vyřazování dokumentů, digitalizace dokumentů, skartačních lhůt a ukládání dokumentů, schvalování nových provozoven a vyjádření k udělení koncese. Bylo vydáno 6 stanovisek k udělení koncese nebo schválení nové provozovny (5 kladných + 1 zamítnutí).

Spisové řády 12 – Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p., Česká pošta, s.p., Oborová zdravotní pojišťovna, PPF banka a.s., CONSUMER FINANCE HOLDING, a.s., organizační složka, Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p., České dráhy a.s., ČD Cargo, a.s., Škoda Auto a.s., GE Money Bank, a.s., Raiffeisen stavební spořitelna a.s., Metrostav a.s. Spisové řády jsou veřejnoprávními i soukromoprávními původci konzultovány převážně v souvislosti s právními předpisy, změnami v nich, vytvářením skartačních lhůt, se zaváděním ESSS a potřebou získat certifikát jakosti podle normy ISO 9001.

Celkem 1286 skartačních řízení u veřejnoprávních a soukromoprávních původců. Nárůst proti roku 2014 o cca 200 návrhů. Soukromoprávní původci využívají možnost danou zákonem č. 499/2004 Sb., a žádají o vyřazení dokumentů ve skartačním řízení. U mnohých vyplývá žádost o skartační řízení z pokynů auditorů v souvislosti s certifikací jakosti podle ISO 9001. Získávají tak oficiální doklad, který mohou předkládat kontrolním orgánům a jistotu, že nezlikvidují nic před uplynutím skartačních lhůt.

Celkem 714 projednání zabezpečení dokumentů likvidovaných společností, 82 stanovisek k uložení dokumentů bytových družstev, 791 protokolů o výběru archiválií mimo skartační řízení. Počet žádostí o projednání zabezpečení dokumentů klesá v souvislosti se zrušením zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník k 31.12.2013, a tím povinnost likvidátora předkládat potvrzení archivu obchodnímu rejstříku k výmazu a s účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, platného od 1.1.2014, který stanoví, že pouze společnosti, které vstoupily do likvidace na základě rozhodnutí učiněného do 31.12.2013, postupují podle původních právních předpisů. Pro společnosti, které vstoupily do likvidace na základě rozhodnutí učiněného po 1.1.2014, platí § 11 odst. 2 zákona č. 499/2004 Sb., na základě kterého žádají likvidátoři a insolvenční správci o výběr archiválií mimo skartační řízení. Přesto, že bytová družstva nemají od července 2012 žádné povinnosti vůči archivu, stále se objevují žádosti o projednání zabezpečení dokumentů, protože někteří soudci Městského soudu v Praze. V takovém případě, pro urychlení a bez zbytečné další administrativy, vydáváme stanovisko k uložení dokumentů.

Přejímání archiválií od původců, likvidátorů a komerčních spisoven: 862,30 bm
V souvislosti s likvidacemi byly vybrány za archiválie a přejímány většinou dokumenty k fondům u nás již uloženým. Nově založenými archivními fondy byly např. EČS-Elektrotechnika Čechy Střed a.s., Direct pojišťovna, a.s., AERO GROUP, a.s., Obaly a Polystyren, spol. s r.o., KPS MEDIA a.s., Warner Bros. Entertainment, s.r.o., STAMAT-PS, s.r.o., HORNSCHUCH CS, spol. s r.o., ZAOSTŘENO o.p.s. Zásadním přírůstkem byly archivní fondy Českých drah (850 bm).

Přednášky přímo pro původce byly zaměřeny na aplikaci jejich spisových norem do praxe.

Celkem bylo v centrále SOA vyhotoveno 1396 protokolů o výběru archiválií ve skartačním řízení. Pouze I. a II. oddělení posoudilo 6728,07 bm písemností a vyřadilo 6609,08 bm písemností ve skartačním řízení. V mimoskartačním řízení vyhotovilo 796 protokolů. Trochu odlišná situace je v oddělení fondů hospodářských subjektů, které vyřazuje ve skartačním řízení na žádost soukromoprávních původců a kteří neuvádějí vyřazované dokumenty v běžných metrech vyřazovaných dokumentů. Z posouzených dokumentů byla do archivu I. a II. oddělením převzata pouze 3% písemností.

Mechanická očista, kartonování, přebalování, manipulační a obdobné práce

Vysavačem s protiplísňovým filtrem byla prováděna mechanická očista znečištěných archiválií, především těch, které byly dezinfikovány ve sterilizační lince. VI. oddělení se také podílelo na přebalování archiválií do vhodných kartonů. Manipulační práce souvisely s hromadnou dezinfekcí archiválií a s digitalizací.

Zásadními pracemi pro III.oddělení v roce 2015 bylo stěhování archiválií (České dráhy), desinfekce (Kamenouhelné doly Kladno, ŽOS Nymburk, Středočeské plynárny, Kosmos Čáslav, České dráhy), tzn. každý den od července 2015 do konce roku nakládat a vykládat klece do a z desinfekce a překrabíčovávání fondu Českých drah, které nemusely do desinfekce (3000 kartonů). Pracovníci III. oddělení všechny tyto práce a běžné úkoly zvládli vlastními silami.

Státní okresní archivy

realizovaly běžnou revizní činnost, zpravidla v souvislosti s prováděním skartačního či mimoskartačního řízení a instruktážemi. Archivy pokračovaly s přednáškami zaměřenými na metodiku vedení spisové služby zejména v souvislosti se změnami v archivním zákoně a předpisech souvisejících. Vedle zpracování skartačních návrhů vyřizovaly archivy žádosti o projednání zabezpečení dokumentů zanikajících soukromoprávních původců. Výběr oslovených původců k provedení skartačního řízení byl podmíněn buď absencí skartačního řízení v minulosti, nebo jinými nedostatky při jeho provádění (např. tím, že do SŘ nenabízejí dokumenty kategorie A apod.). Osloveným původcům byla nabídnuta metodická pomoc v podobě školení. Nejednalo se pouze o zásady ukládání dokumentů a provádění skartačního řízení, ale také základy vedení spisové služby vůbec. Nabídka proškolení je původci hojně využívána. Koncem roku bylo vyvoláno jednání s příspěvkovými organizacemi krajského úřadu se žádostí o proškolení spisové služby.

Celkem bylo státními okresními archivy Středočeského kraje vydáno 674 protokolů o výběru archiválií ve skartačním řízení, posouzeno bylo 7344,65 bm dokumentů, vyřazeno 6962,33 bm dokumentů. Mimo skartační řízení bylo vydáno 208 protokolů, posouzeno 1612,61 bm dokumentů a vyřazeno 715,17 bm dokumentů. Pozornost byla věnována konzultacím a posuzování spisových řádů a spisových a skartačních plánů, zejména u

původců s povinností vést spisovou službu. Schvalovací proces spisových a skartačních plánů určených původců představuje časově náročný úkol, neboť ve většině případů se jedná o opakované konzultace a návštěvy. Vybrané archiválie byly přejímány do okresních archivů po provedení základní očisty. Okresním archivům se podařilo převzít další obecní, školní i spolkové kroniky. Za zmínku stojí převzetí čtyř obecních kronik do SOkA Beroun. V SOkA Rakovník mezi významnější patří dokumentace fondu AO Srbeč – kroniky (3 knihy) 1836-1931. Archivu byly předány kroniky nalezené na OÚ v Srbči - kronika Vlastenecko dobročinného sdružení obce Baráčníků v Podlesí V. B. Třebízského Srbeč, kronika OŠ Bdín 1941-1965 a kronika OŠ Srbeč 1926-1967.

Darem byla archivů předána fotodokumentace pedagogů a žactva OŠ Zbečno 1931-1937 dokumentace Vlastenecko-dobročinné sdružené obce baráčníků „Kornhauzy“ ve Mšeci – zápisy 1933-1988 - seznam členů a plakáty, soubor 71 ks fotografií Fr. Čadka zachycující květen 1945 v Rakovníku, rukopisy opisů Rudolfa Zaspala (inspektora lesů) týkající se historie myslivosti a lesů Křivoklátska a okolí 1927-1931.

V SOkA Mladá Boleslav se podařilo uzavřít skartační řízení okresního soudu Mladá Boleslav. Převzata byla většina „A“ podle návrhu z roku 2000. Přejímky budou pokračovat v roce 2016. V rámci řešení skartačních návrhů okresního soudu začal být přejímán poprvé rovněž materiál z bývalého Státního notářství Mladá Boleslav.

Další delimitace souvisely s revizí církevních fondů, prováděné na základě pokynu OASSS MV 1/2015. (Duplikáty židovských a vojenských matrik do NA a VHA.)

K delimitaci peněžních ústavů okresu Mělník došlo mezi SOA v Praze a SOkA Mělník.

Nové přírůstky výrazně přispějí k rozšíření badatelských aktivit odborníků zabývajících se regionální historií.

Kontroly byly uskutečněny v souladu s plánem provádění kontrol. Systém provádění kontrol určenými kontrolujícími z jiného okresu se osvědčil. V několika případech byly kontroly rozšířeny na základě podnětů. Podrobná zpráva zaslána odboru archivní správy a spisové služby MV ČR samostatně.

Přehled kontrol:

I. oddělení

Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR - předmětem kontroly bylo na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví“) dodržování povinnosti uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1 zákona o archivnictví. Závěr kontroly zněl, že kontrolovaná osoba splňuje na základě namátkové kontroly vybraných dokumentů v ESSS a listinných dokumentů na vybraných

kontrolovaných útvarech povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

II. oddělení

Plánovaná kontrola dle kontrolního řádu u Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových – odloučené pracoviště Mladá Boleslav, musela být z technických důvodů přesunuta do počátku roku 2016.

III. oddělení

Městys Křinec - předmět kontroly: - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1 a 2 zákona o archivnictví, - provádění výběru archiválií – podle ustanovení §§ 5 -12 zákona o archivnictví, - zásady vedení spisové služby – spisový řád a ukládání dokumentů podle ustanovení §§ 66 a 68 zákona o archivnictví. Kontrolní zjištění:

Kontrolovaná osoba, jako určený původce, neukládá a nevyřazuje dokumenty v souladu se zákonem o archivnictví. Neukládá a nevyřazuje ani v souladu s vlastním předpisem, Spisovým a skartačním řádem (dále pouze SSŘ), účinným od 1. 9. 2015. 1. Spisový řád původce neodpovídá v některých svých částech, viz výše, praxi a spisový a skartační plán není pravidelně aktualizován. 2. V rozporu s ustanovením § 69a odst. 3 zákona o archivnictví nevede původce na analogových dokumentech převedených z digitální podoby údaje o výsledku ověření a datum převedení. 3. V rozporu s ustanovením § 66 odst. 3 zákona o archivnictví a článkem IV odst. 3 SSŘ ve většině případů neoznačuje vyřízené dokumenty spisovými znaky, skartačními znaky a skartačními lhůtami podle spisového a skartačního plánu (viz dokumenty uložené ve spisovně). 4. V rozporu s ustanovením článku V odst. 2 SSŘ nejsou dokumenty ve spisovně ukládány podle věcných hledisek. 5. Není vedena evidence dokumentů uložených ve spisovně. 6. V rozporu s ustanovením § 7 odst. 3 zákona o archivnictví a článku VI odst. 1-6 SSŘ nejsou do skartačního řízení zahrnuty všechny dokumenty, u kterých proběhly skartační lhůty. Dokumenty A, u kterých proběhly skartační lhůty (kroniky, pamětní knihy apod. – viz soupis výše), nebyly dosud k výběru nabídnuty a do archivu předány. 7. V rozporu s § 68 odst. 4 zákona o archivnictví prostory spisovny vykazují vysokou vlhkost v poměru k naměřené teplotě a jsou používány rovněž jako skladiště pro uložení dalších věcí. Hasicí přístroj pro spisovnu není práškový. Kontrolovaná osoba podá písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou nejpozději do 31. března 2016.

SOkA Benešov

Státní veterinární služba ČR – Krajská veterinární správa Benešov byla provedena a nebyly shledány žádné nedostatky (i z důvodu vedení přísně elektronické spisové služby a centrálního spisového řádu).

SOkA Beroun

Obec Hudlice - kontrola byla zaměřena na kompletní povinnosti vyplývající ze zákona a prováděcích předpisů, především na uložení dokumentů a spisovou službu. U tohoto původce bylo zjištěno více pochybení, ovšem jen malé závažnosti: drobné nedostatky ve spisovém řádu, některé chybějící informace na webu obce v sekci elektronická podatelna, chybějící evidence razítek a konečně chybějící spisové znaky na uložených písemnostech. Se starostou vzhledem k organizačním změnám bylo dohodnuto, že zpráva bude zaslána v lednu 2016.

Arcibiskupské gymnázium - kontrola byla zaměřena na kompletní povinnosti vyplývající ze zákona a prováděcích předpisů, především na uložení dokumentů a spisovou službu. Původce vedl spisovou službu příkladně, nedostatky téměř zjištěny nebyly, spočívaly pouze ve skutečnosti, že původce neprováděl skartační řízení (dříve totiž spadal pod pravomoc Archivu hl. města a nevěděl o změně v pravomocích archivů) a neměl aktualizovaný spisový a skartační plán. Ten byl aktualizován a skartační řízení provedeno, archiválie předány I. odd. SOA. Zpráva o odstranění nedostatků podána dne 22. 5. 2015.

SOkA Kladno

Městský úřad Kolín - kontrola byla zaměřena na dodržování zákonných povinností uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, provádění výběru archiválií a dodržování zásad vedení spisové služby podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Kontrolou bylo zjištěno několik dílčích nedostatků méně závažného charakteru (spisová služba není vedena plně v elektronické podobě, o dokumentech nejsou vedeny v elektronickém systému spisové služby údaje v požadovaném rozsahu, úřad provádí v ročních intervalech tisk základní evidenční pomůcky, dokumenty personálního charakteru, zápisy z RM, ZM a komisi nepodléhají evidenci, úřad nestanovil strukturu evidenčních čísel ze samostatných evidencí dokumentů ve spisovém řádu, úřad neuvedl ve spisovém řádu výčet používaných samostatných evidenčních pomůcek v požadovaném členění, úřad nepoužívá k označování dokumentů čísla jednací v dostatečném tvaru, prostory úřadu, ve kterých jsou umístěny spisovny odboru výstavby – stavebního úřadu, nesplňují stavebně – technické podmínky a nejsou zabezpečeny proti škodlivému působení přírodních vlivů a jevů vyvolaných činností člověka, úřad nestanovil postup při provádění spisové rozluky ve svém spisovém řádu). Původce měl dodat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou do 2. 11. 2015 a tak učinil.

Městský úřad Velvary - kontrola byla zaměřena na dodržování zákonných povinností uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, provádění výběru archiválií a dodržování zásad vedení spisové služby podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Kontrolou byla zjištěna celá řada nedostatků kolidujících s požadavky zákona nebo dobré praxe (spisový řád je zastaralý a nevyhovuje současným legislativním požadavkům, ani reálné praxi výkonu spisové služby u původce, spisová služba není vedena plně v elektronické podobě, úřad nevede o dokumentech v základní evidenční

pomůckce údaje v požadovaném rozsahu, úřad neuvedl ve spisovém řádu výčet používaných samostatných evidenčních pomůcek, úřad používá k označování dokumentů čísla jednací v nedostatečném tvaru, úřad neukládá ve spisovně I uzavřené spisy a vyřízené dokumenty podle věcných skupin a spisových znaků způsobem stanoveným ve spisovém a skartačním plánu, úřad nevede ve spisovně II evidenci uložených dokumentů a spisů, ani evidenci o zapůjčování a nahlížení do dokumentů a spisů, prostory, ve kterých jsou umístěny spisovny, nesplňují stavebně – technické podmínky, úřad přiměřeně nestanovil ve spisovém řádu postup při provádění spisové rozluky, ani podrobnosti výkonu spisové služby v mimořádných situacích). Původce má dodat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou do 29. 2. 2016.

Obec Kačice - kontrola byla zaměřena na dodržování zákonných povinností uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, provádění výběru archiválií a dodržování zásad vedení spisové služby podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Kontrolou bylo zjištěno několik nedostatků formálního charakteru kolidujících s požadavky zákona nebo dobré praxe (úřad uvádí ve spisovém řádu výčet používaných samostatných evidenčních pomůcek v nedostatečném rozsahu a používá k označování dokumentů čísla jednací v nedostatečném tvaru, spisový řád nepokrývá problematiku konverze dokumentů (mezi listinnou a elektronickou podobou), úřad ve svém spisovém řádu nestanovil postup při provádění spisové rozluky, ani postup při vedení spisové služby v mimořádných situacích). Původce má dodat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou do 1. 4. 2016.

SOkA Kolín

Město Slaný - předmět kontroly: § 3 odst. 1 - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, § 7 až 10 - výběr archiválií ve skartačním řízení, § 63, odst. 3- výkon spisové služby, § 68 - ukládání dokumentů zákona 499/2004 Sb. Zjištěné nedostatky: Městský úřad Slaný porušuje zejména § 68 zákona – ukládání dokumentů, v některých kontrolovaných odborech nejsou dokumenty důsledně označovány ukládacími znaky a znaky skartačního režimu a napříč odbory pak nedůsledně ukládány do centrální spisovny. Dále je porušován § 8 zákona, a to nedůsledným prováděním skartačního řízení. Výzva k podání zprávy o odstranění nedostatků: do 1. 10. 2015, k rukám ředitele SOA

Obec Němčice - předmět kontroly: § 3 odst. 1 - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, § 7 až 10 - výběr archiválií ve skartačním řízení, § 63, odst. 3- výkon spisové služby, § 68 - ukládání dokumentů zákona 499/2004 Sb. Zjištěné nedostatky: porušení § 3, odst. 1 zákona neprováděním skartačního řízení po celou dobu existence obce, § 66, odst. 1 zákona nezasláním spisového řádu na vědomí SOkA Kolín, § 68, odst. 1 zákona neuložením dokumentu ve spisovně po dobu trvání skartační lhůty, § 66, odst. 3 zákona neoznačováním dokumentů spisovými znaky a znaky skartačního režimu. Výzva k podání zprávy o odstranění nedostatků: 31. 1. 2016

Obec Drahodobudice - předmět kontroly: § 3 odst. 1 - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, § 7 až 10 - výběr archiválií ve skartačním řízení, § 63, odst. 3- výkon spisové služby, § 68 - ukládání dokumentů zákona 499/2004 Sb. Zjištěné nedostatky: porušení § 3, odst. 1 zákona, nedůsledným prováděním skartačního řízení, které bylo za celou dobu existence obce provedeno pouze jedenkrát, přičemž ve spisovně úřadu se také nacházejí dokumenty kategorie A původce Obecná škola Drahodobudice do roku 1925, za něž úřad převzal zodpovědnost, a které měly být předány do SOkA Kolín. Úřad nevede spisovou službu, byl vydán spisový řád, který není dodržován, dokumenty nejsou řádně evidovány ani označovány (porušení § 64, odst. 2 a 3 zákona), nejsou ani řádně ukládány (porušení § 66, odst. 3 a § 68 odst. 1 zákona). Výzva k podání zprávy o odstranění nedostatků: 31. 1. 2016

SOkA Kutná Hora

Město Jilové u Prahy - předmět kontroly: § 3 odst. 1 zákona - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií § 7 až 10 - výběr archiválií ve skartačním řízení § 63 až 68 – zásady vedení spisové služby. Zjištěné nedostatky: Ve spisovně byly zjištěny dokumenty s uplynulou skartační lhůtou, u kterých nebylo provedeno skartační řízení. Ve spisovém řádu jsou citovány zastaralé nebo neplatné právní normy, dále ve spisovém řádu není uvedeno, které druhy dokumentů jsou evidovány v samostatné evidenci. Výzva k podání zprávy o odstranění nedostatků: do 31. 3. 2016 k rukám ředitele SOA v Praze.

SOkA Mělník

Obec Uhliřské Janovice - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1 - 4 zákona o archivnictví - provádění výběru archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví - zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69a. Zjištěné nedostatky: Byly zjištěny nedostatky v programu, a to při zapisování dokumentu do podacího deníku, který generuje pouze čísla pořadová, nikoliv čísla jednací. Následně při vyřizování téhož dokumentu program znovu vygeneruje další číslo, tentokrát evidenční, které je na tomto dokumentu uvedeno. Číslo jednací je vytvořeno spojením těchto dvou vygenerovaných čísel (pořadového a evidenčního) a zpětně dopisováno pracovníkem do podacího razítka. Je třeba, aby program spisové služby generoval pouze jedno číslo, které bude uváděno jako číslo jednací na všech dokumentech tvořících spis k jedné věci. Termín k odstranění zjištěných nedostatků byl stanoven do 30. dubna 2016, kdy kontrolovaný orgán má podat kontrolujícímu písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou.

SOkA Mladá Boleslav

Městys Mšec - kontrola byla zaměřena na doložení výběru archiválií a jejich předávání do příslušného archivu, uchování dokumentů, vedení spisové služby od přijetí po uložení ve

spisovně a kontrolu stavu spisovny úřadu. Skartační řízení je prováděno víceméně pravidelně a archiválie jsou předávány do SOkA Rakovník. Uzavřené svazky kronik jsou rovněž předávány k trvalému uložení do archivu.

V době konání kontroly byla vedena duplicitní písemná i digitální evidence dokumentů, při užívání programového vybavení nebyly zpřístupněny všechny příslušné kolonky podacího protokolu a proto nebyly vyplňovány. Rovněž podací razítko neobsahovalo do září 2015 všechny vyhláškou požadované údaje, od té doby bylo nahrazeno vyhovujícím otiskem. Další drobné nedostatky, které se pravidelně objevují všude, byly v protokolu vytknuty s termínem vyžádání písemné zprávy o jejich odstranění do konce února 2016.

SOkA Nymburk

Celní úřad pro Středočeský kraj, územní pracoviště Nupaky - předmětem kontroly: na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví“), je předmětem této kontroly dodržování následujících zákonných povinností: - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1 - 4 zákona o archivnictví, - provádění výběru archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví, - zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69a. Při kontrole nebyly zjištěny žádné nedostatky,

SOkA Praha-východ

Obec Dolní Beřkovice - kontrola byla zaměřena na povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1–4 zákona o archivnictví; provádění výběru archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona; zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69a. Zjištěné nedostatky: evidence dokumentů neodpovídala zcela § 10 odst. 1 a 2 Vyhlášky, neuváděla způsob vyřízení dokumentu a údaje identifikující adresáta vyřízení dokumentu, v rozporu s § 14 odst. 3 Vyhlášky. Dokumentům nebyl přidělován spisový znak a skartační režim podle spisového a skartačního plánu, v rozporu s § 14 odst. 4 Vyhlášky i SSŘ. V rozporu s § 19 odst. 1 Vyhlášky původce neukládal vyřízené dokumenty do spisovny podle spisových znaků. V rozporu s § 19 odst. 3 původce nevedl evidenci uložených dokumentů ve spisovně. Tato evidence byla ztracena při povodních v roce 2013 a zatím nebyla obnovena. Byl uložen termín k odstranění nedostatků do 30. 11. 2015. Původce v termínu oznámil, jak nedostatky odstraňuje.

SOkA Praha-západ

Obec Karlík - předmět kontroly: - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1 až 4 zákona o archivnictví, - provádění výběru archiválií podle ustanovení § 5 až 12 zákona o archivnictví, - zásady vedení spisové služby podle ustanovení § 63 až 69a zákona o archivnictví. Zjištěné nedostatky: Kontrolovaná osoba je jako územní samosprávný celek podle § 3 odstavce 1 písmene f) zákona o archivnictví povinna uchovávat dokumenty a

umožnit provedení výběru archiválií. Při kontrole nebyly předloženy tyto dokumenty: zápisy zastupitelstva 1999–2002, rozpočty 2000–2001. Kontrolovaná osoba vykonává dle § 63 odst. 2 zákona o archivnictví spisovou službu v rozsahu ustanovení § 64, § 65, § 66, § 67, § 68 odst. 1 až 3, § 68a a § 69a. Kontrolovaná osoba předložila spisový řád účinný od 1. 12. 2015, podepsaný starostkou Ing. Sommerovou. Předložený spisový a skartační řád obsahuje spisový plán, který se liší od spisového plánu, který obsahuje elektronický podací deník (příloha č. 6). Kontrolovaná osoba předložila dokument s otiskem podacího razítka, které obsahuje: název původce, datum doručení, číslo jednací, počet příloh. Podací razítko neobsahuje náležitosti dle § 3 odst. 3 vyhlášky o spisové službě. Veřejnoprávní původce je podle § 8 odst. 1 vyhlášky o spisové službě povinen uvést ve spisovém řádu výčet všech užívaných evidencí dokumentů. Platný spisový řád kontrolované osoby tento výčet neobsahuje. Číslo jednací musí podle § 11 odst. 1 vyhlášky obsahovat označení nebo zkratku označení veřejnoprávního původce. Kontrolovaná osoba neeviduje zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva v evidenci dokumentů, dokumenty vytvořené kontrolovanou osobou musí být dle § 64 odst. 2 a 3 zákona o archivnictví opatřeny jednoznačným identifikátorem a zaevidovány v evidenci dokumentů. Veřejnoprávní původce je dle § 17 odst. 1 vyhlášky o spisové službě povinen stanovit ve spisovém řádu podmínky používání uznávaného elektronického podpisu, uznávané elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka. Předložený spisový řád tyto podmínky neupravuje. Kontrolovaná osoba nepředložila evidenci elektronických podpisů dle § 17 odst. 4 vyhlášky o spisové službě. Kontrolovaná osoba je podle § 68a zákona o archivnictví povinna stanovit ve spisovém řádu postup při provádění spisové rozluky. Spisový řád kontrolované osoby takový postup neupravuje. Termín pro podání písemné zprávy o odstranění nedostatků: 31. 1. 2016 – zpráva podána.

Řešení neodstraněných závad:

Původce neuchoval zápisy ze zasedání zastupitelstva z let 1999, 2000, z roku 2001 dohledal jen jediný zápis. Bude zahájeno správní řízení.

Město Sedlčany - předmět kontroly: - povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1 až 4 zákona o archivnictví, - provádění výběru archiválií podle ustanovení § 5 až 12 zákona o archivnictví, - zásady vedení spisové služby podle ustanovení § 63 až 69a zákona o archivnictví. Zjištěné nedostatky: Při kontrole nebyly předloženy tyto dokumenty, které má kontrolovaná osoba povinnost uchovávat dle § 3, odstavce 1 zákona o archivnictví: podací protokoly do roku 2007 (ve spisovně se nacházejí pouze některé podací deníky z jednotlivých odborů úřadu), dokumenty k volbám do zastupitelských sborů (ve spisovně byly nalezeny dokumenty z let 2006–2014, do Státního okresního archivu Příbram předány písemnosti z komunálních voleb 2002, jiné dokumenty nebyly nalezeny), písemná usnesení výborů pořizovaná povinně dle § 118, odst. 2, zák. č. 128/2000 Sb. a zápisy o provedených kontrolách výborů pořizované dle § 119 odst. 4 téhož zákona (případně další dokumenty z činnosti výborů a komisí). Kontrolovaná osoba je dle § 7 odst. 3 archivního zákona povinna ve skartačním řízení vyřazovat dokumenty, jimž uplynuly skartační lhůty a jež jsou nadále nepotřebné pro činnost původce. Do skartačního řízení kontrolovaná osoba navrhuje pouze některé z dokumentů s uplynulou skartační lhůtou. Kontrolovaná osoba je dle § 66 odst. 1 a 2 zákona o archivnictví povinna vydat spisový řád. Předložený spisový a skartační řád vychází z vyhlášky č. 646/2004 Sb., Vyhláška o podrobnostech výkonu spisové

služby, která byla zrušena vyhláškou č. 191/2009 Sb., Vyhláška o podrobnostech spisové služby. Výkon spisové služby aktuálně upravuje vyhláška č. 259/2012 Sb., Vyhláška o podrobnostech výkonu spisové služby. Veřejnoprávní původce je podle § 8 odst. 1 vyhlášky o spisové službě povinen uvést ve spisovém řádu výčet všech užívaných evidencí dokumentů. Platný spisový řád kontrolované osoby tento výčet neobsahuje. Veřejnoprávní původce je dle § 17 odst. 1 vyhlášky o spisové službě povinen stanovit ve spisovém řádu podmínky používání uznávaného elektronického podpisu, uznávané elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka. Předložený spisový řád tyto podmínky neupravuje. Předložená evidence úředních razítek neobsahuje všechny údaje dle § 17 odst. 2 vyhlášky o spisové službě. Kontrolovaná osoba nepředložila evidenci elektronických podpisů dle § 17 odst. 4 vyhlášky o spisové službě. Určení původci jsou podle § 68a zákona o archivnictví povinni stanovit ve spisovém řádu postup při provádění spisové rozluky. Spisový řád kontrolované osoby takový postup neupravuje. Veřejnoprávní původce dle § 19 odst. 4 vyhlášky o spisové službě stanoví postup při zapůjčování a nahlížení do dokumentů a spisů a podrobnosti vedení evidence ve spisovém řádu. Předložený spisový řád kontrolované osoby tento postup neupravuje. Termín pro podání písemné zprávy o odstranění nedostatků: 10. 10. 2015. Zpráva o odstranění nedostatků doručena archivu: 10. 10. 2015.

SOka Příbram

Město Žebrák - kontrola byla zaměřena na dodržování povinnosti uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, provádění výběru archiválií, na povinnosti spojené se zásadami vedení spisové služby. U tohoto původce bylo zjištěno pochybení při plnění povinnosti výběru archiválií a při vedení spisové služby. Zpráva o odstranění a prevenci nedostatků zjištěných kontrolou byla do archivu doručena 26. 8. 2015.

SOka Rakovník

Obec Branov - předmětem kontrol na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů bylo dodržování následujících zákonných povinností: povinnost chovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1- 4 zákona o archivnictví; provádět výběr archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví; zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69 a zákona o archivnictví. Kontrolní zjištění: a) dokumenty vyhotovené kontrolovaným subjektem neobsahují čísla jednací a počet listů u dokumentů v listinné podobě (nesoulad s §16 odst. 2a a 2d vyhlášky), b) podací deník neobsahuje údaj údaje o kvantitě dokumentů (počet listů, příloh) a datum odeslání (nesoulad s § 10 odst. 1e, 1h vyhlášky), c) kontrolovaný subjekt nevede ve spisovně evidenci uložených dokumentů a spisů § 19 odst. 3 vyhlášky), d) evidence razítek neobsahuje datum vyřazení úředního razítka z evidence (§ 17 odst. 2 vyhlášky). Písemná zpráva o odstranění nedostatků byla protokolárně stanovena do 31. 1. 2016.

Obec Smilovice - předmětem kontrol na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů bylo dodržování následujících zákonných povinností: povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1- 4 zákona o archivnictví; provádět výběr archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví; zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69 a zákona o archivnictví. Kontrolní zjištění: a) kontrolovaný subjekt nevede ve spisovně evidenci uložených dokumentů a spisů § 19 odst. 3 vyhlášky); b) podací razítko neobsahuje údaje dle § 16 odst. 2 vyhlášky; c) evidence razítek neobsahuje datum vyřazení úředního razítka z evidence (§ 17 odst. 2 vyhlášky). Písemná zpráva o odstranění nedostatků byla protokolárně stanovena do 31. 1. 2016.

Obec Louňovice pod Blaníkem - předmětem kontrol na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů bylo dodržování následujících zákonných povinností: povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1- 4 zákona o archivnictví; provádět výběr archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví; zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69 a zákona o archivnictví. Kontrolní zjištění: a) kontrolovaný subjekt nestanovil ve spisovém řádu postup při provádění spisové rozluky (§ 68a zákona); b) kontrolovaný subjekt nezahrnul do skartačního návrhu kroniky obce z let 1931-2006; c) evidence razítek neobsahuje datum vyřazení úředního razítka z evidence (§ 17 odst. 2 vyhlášky). Písemná zpráva o odstranění nedostatků byla protokolárně stanovena do 31. 1. 2016.

Obec Sudovo Hlavno - předmětem kontrol na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů bylo dodržování následujících zákonných povinností: povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1- 4 zákona o archivnictví; provádět výběr archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví; zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69 a zákona o archivnictví. Kontrolní zjištění: a) kontrolovaný subjekt nestanovil ve spisovém řádu postup při provádění spisové rozluky (§ 68a zákona); b) podací deník neobsahuje údaj o způsobu vyřízení dokumentu (spisu) § 14 odst. 2 vyhlášky. Písemná zpráva o odstranění nedostatků byla protokolárně stanovena do 31. 1. 2016.

Domov na Zátíší Rakovník, poskytovatel sociálních služeb - předmětem kontrol na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů bylo dodržování následujících zákonných povinností: povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií podle § 3 odst. 1- 4 zákona o archivnictví; provádět výběr archiválií podle ustanovení § § 5 až 12 zákona o archivnictví; zásady vedení spisové služby podle ustanovení § § 63 až 69 a zákona o archivnictví. Kontrolní zjištění: a) evidence razítek neobsahuje datum vyřazení úředního razítka z evidence (§ 17 odst. 2 vyhlášky). Písemná zpráva o odstranění nedostatků byla protokolárně stanovena do 31. 1. 2016.

SOA v Praze přijal následující podněty k zahájení správního řízení:

- u *Státního pozemkového úřadu*, Husinecká 11a, Praha 3 za porušení zákona č. 499/2004 Sb., §74 odst.1 písm.a) – zničení dokumentů – podnět byl předán k vyřízení příslušnému archivu (NA ČR).
- *Resume- Graphics spol. s.r.o.* za porušení zákona č. 499/2004 Sb., § 74 odst.1 písm. a) – zničení dokumentů. Správní řízení se podle § 66 písm. h) zastavuje.
- u *ÚMČ Praha 4* - za porušení zákona č. 499/2004 Sb., hlava IV. – neshledán důvod k zahájení řízení.
- *obce Lužec nad Vltavou*, 277 06 Lužec nad Vltavou – neuchování dokumentů obce – porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb.
- u *Středočeského kraje*, Zborovská 11, Praha 5 - porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb. – udělena pokuta.
- u *obce Neumětely*, Příbramská 43, 267 43 Neumětely - porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb.
- u *obce Srbsko*, K Závěrci 16, 267 18 Srbsko - porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb.
- u *města Čáslav*, Nám.J.Žižky z Trocnova 1, 286 01 Čáslav - porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb. – zrušeno.
- u *města Hořovice*, Palackého nám. 2, 268 01 Hořovice - porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb. – řízení zastaveno.
- u *města Slaný* – porušení - porušení § 63 odst.1 písm. d) zákona 499/2004 Sb. – řízení zastaveno.
- u *Obvodního soudu pro Prahu 1*, Ovocný trh 14, 112 94 Praha 1 - porušení § 74 odst. 6 zákona 499/2004 Sb. – řízení zahájeno.

Podle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím v platném znění se na archiv obrátil:

- pan *Adrian Portmann, PhD.* se žádostí o zaslání výše superhrubé mzdy a odměn.
- pan *František Svoboda* se žádostí o sdělení data předání archiválií do SOkA Kutná Hora – podání odloženo.
- pan *ing. David Kula* se žádostí o poskytnutí subjektivního názoru o některých ekonomických údajích z rozpočtu SOA v Praze – odmítnuto.
- *obec Chrástany* se žádostí o vyhledání listin – žádost se odkládá.
- *Heagl, s.r.o.* – žádost o vyplnění odpovědního formuláře na používání právního informačního systému CODEXIS.

Zpracování archiválií

Zpracování a inventarizace archiválií probíhaly v programu JANUS v. 1.53. Proces zpřístupňování archiválií negativně ovlivňuje setrvalý nárůst administrativní, zejména ekonomické agendy i nárůst úkolů na úseku předarchivní péče. Kontrola archiválií při jejich předkládání ke studiu v badatelných archivu a v neposlední řadě personální problémy spojené především s nemocností zapříčinily nedokončení některých plánovaných úkolů v inventarizačních pracích. I přes výše uvedené komplikace dosahuje archiv na tomto úseku dobré výsledky.

SOA vPraze	Celkem zpracováno	Definitivně inventarizováno	Průběžně inventarizováno
I. oddělení	169,51	48,78	98,36
II. oddělení	6,29	15,91	0,00
III. oddělení	99,22	4,97	0,3
Benešov	43,11	0,00	14,13
Beroun	30,60	30,46	0,00
Kladno	362,53	7,14	344,17
Kolín	125,87	18,60	107,27
Kutná Hora	35,59	16,52	0,44
Mělník	2,86	2,86	0,00
Mladá Boleslav	38,35	4,46	32,48
Nymburk	34,65	6,07	29,92
Praha-východ	25,71	7,14	18,57
Praha-západ	41,73	18,56	19,92
Příbram	109,54	15,79	93,75
Rakovník	35,26	6,88	28,38

Pozn.:

Vypracování definitivních archivních pomůcek zaostává zdánlivě, jsou-li zpracovávány rozsáhlé archivní fondy.

Přehledné údaje obsahuje tabulka III/3.

Strukturu i rozsah zpracování fondů ukazují přiložené tabulky. Důraz byl podle možností kladen zejména na zpřístupňování kmenových fondů, badatelsky nejvíce frekventovaných, ale i slučování v minulosti prozatímně zpracovaných částí fondů a zejména definitivní inventarizaci.

Podle možností a v souladu s uzavřenými smlouvami s jednotlivými diecézemi a pražskou arcidiecézí se přistupuje i ke zpracovávání církevních fondů. Průběžně jsou v archivech zpracovávány sbírky fotografií a soudobé dokumentace.

Byly zpracovávány seznamy k přebíraným archiváliím nebo těm, u kterých seznamy chyběly.

V I. oddělení byl zřejstřikován následující počet hesel:

- 248 hesel fondu Středočeské nakladatelství a knihkupectví Praha (NAD 1162)
- 2581 hesel fondu Krajský soud obchodní Praha (NAD 47)
- 3953 hesel fondu Mimořádný lidový soud Praha (NAD 99)

Celkem tedy zřejstřikováno 6782 hesel.

II. oddělení

Probíhala kompletní katalogizace historických fotografií průřezem všech fondů oddělení a příprava tematických katalogů (např. RA Chotek, RA Thurn-Taxis, Vs Pakoměřice, Vs Křinec, Vs Konárovice, Vs Liteň atd.)

Ve III. oddělení byl vypracován soupis filmů.

Z r. 2014 pokračovalo v SOkA Kladno zpracování digitálních reprodukcí kartotéčních lístků (lístky pro domácnost, policejní přihlášky apod.) digitalizovaných v projektu Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji. Dlouhodobým cílem je uzpůsobit data k online prezentaci v badatelně archivu. Takto byly zatím zpracovány pomůcky (kartotéční lístky) k fondům Archiv obce Rozdělův (1786) 1850-1941, Archiv obce Kročehlavy (1786) 1850-1941, Archiv spojených obcí Dubí-Dřív-Újezd pod Kladnem (1793) 1850-1941, Místní školní rada Rozdělův 1893-1948, Újezdská školní rada Kročehlavy 1921-1942, Archiv města Kladno (1630) 1850-1945, Sběrka regionálních zajímavostí okresu Kladno 1766-1965 a Sběrka dějin sociálního hnutí okresu Kladno 1882-1985.

V souvislosti s dálkovým zpřístupňováním archivních pomůcek byly prováděny finální práce v programu JANUS a následná distribuce pomůcek na internet (aplikace VadeMeCum). Za rok 2015 bylo takto zpřístupněno 86 archivních pomůcek, celkový počet je nyní 680. Do internetové aplikace byla implementována data z databáze PEvA, platná k dubnu 2015.

Jaroslav Šulc pracoval při odborné pracovní skupině pro vývoj softwaru pro popis archiválií na základě nových Základních pravidel při OASSS MV jako zástupce SOA v Praze.

V návaznosti na zpracování archivních fondů byly pravidelně doplňovány a upřesňovány lokační přehledy, uskutečnily se revize fondů nebo jejich částí, v souvislosti se scelováním fondů delimitace v rámci regionu a v zájmu maximálního využití místa přesuny archivních fondů. Výraznou položku představuje i vypracovávání lektorských posudků ke zpracovávaným archivním pomůckám.

Evidence NAD, digitalizace a péče o fyzický stav archiválií

V souladu s platným pokynem Odboru archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra k vedení evidence NAD včetně druhotné evidence ve smyslu zákona č. 499/2004 Sb. v platném znění a předpisů souvisejících se v archivu postupovalo při aktualizaci databáze PEvA. Archivní databáze PEvA byla aktualizována prostřednictvím modulů vnitřních a

vnějších změn, listů NAD i ARKY. Byl prováděn tisk nových karet ke všem fondům a byly kompletovány spisy o fondu. Další revize a opravy evidence PEvA jsou prováděny v návaznosti na závěry z kontroly vedení evidence NAD.

Nadále pokračuje spolupráce s muzei na úseku vypracování druhotné evidence NAD. Muzeím je trvale nabízena spolupráce a poskytovány konzultace k vedení druhotné evidence NAD.

V roce 2015 byly komplexně restaurovány tyto archiválie:

Matriky:

Dolní Slivno 17

Hořovice 28 (index)

III. oddělení:

Diplom Říšský polytechnický institut, 1903, David L. Giršfeld

SOkA Beroun:

AM Žebrák, aktový materiál

Lékařství o dobytku hovězím, 18. století – aktový materiál (7 listů)

Sbírka plakátů (6 diplomů) - rozpracováno z roku 2014

SOkA Kolín:

AM Plaňany, listina Marie Terezie ze 4. září 1757

SOkA Kutná Hora:

Tělocvičná jednota Sokol, inv. č. 4, pamětní kniha 1868, kn. 3

AM Kutná Hora, panovnické listy Rudolfa II., 1584, rozsudky apelačního soudu, 13 listů

SOkA Mladá Boleslav:

Varia cechovní, sg. 15-1, Kniha zápisní tovaryšská od r. 1583

SOkA Praha-východ:

AM Říčany, mapa města Říčany, 1715

AM Čelákovice, kniha č. 27

AM Čelákovice, vidimus privilegií z r. 1657

SOkA Praha-západ:

AM Jílové, typář města Jílového, kolem r. 1350 – uložení

SOkA Rakovník:

Pergamenové listiny – uložení

Cukrovar, kniha – odkyselení

Restaurování pro Národní filmový archiv: papírové dokumenty

Přehled neuvádí archiválie, jejichž restaurování bylo v roce 2015 zahájeno a bude pokračovat v roce 2016. Kromě restaurování uvedených archiválií byly prováděny četné drobnější zásahy a přípravné práce v souvislosti s digitalizací (zejména matriky). Dále byly prováděny koordinační a kontrolní práce související s externím restaurováním (SPŠG a VOŠG Hellichova).

Kontroly fyzického stavu archiválií

U nově přijatých archiválií byl prováděn mikrobiologický průzkum. V případě zjištěné kontaminace byly archiválie uloženy do karanténního depozitáře a poté hromadně dezinfikovány ve sterilizační lince Národního archivu. Hromadná dezinfekce probíhala v roce 2015 ve větší míře (řádově několik stovek bm) pro centrálu i pro okresní archivy. Za zvláštní zmínku stojí dezinfekce převzatého fondu České dráhy.

V mapovém sále II. oddělení byla dokončena kontrola fyzického stavu map, spolu s revizí jejich uložení. Stejně tak byla dokončena i celková rekonstrukce sálu.

V rámci kontrol fyzického stavu archiválií a podmínek uložení byly podniknuty cesty do Státního okresního archivu Beroun a Státního okresního archivu Kladno (centrála, depozitář Rozdělov, depozitář Slaný) a vyhotoveny příslušné zprávy a protokoly o mikrobiologických zkouškách.

Na žádost Archivu Univerzity Karlovy provedlo VI. oddělení mikrobiologický průzkum ve spisovně 1. Lékařské fakulty UK a vyhotovilo příslušný protokol.

Digitalizace, mikrofilmování

Na mikrografickém pracovišti bylo vyhotoveno, zpracováno, zkontrolováno a zaevidováno 20 svitků mikrofilmu (10 035 políček). Mikrofilmování bylo prováděno v menší míře z důvodu dlouhodobější nemoci. Byla provedena kontrola fyzického stavu mikrofilmů uložených ve Státním okresním archivu Rakovník.

Fotografické práce byly zaměřené na vyřizování badatelských objednávek, pořizování fotodokumentace k akcím archivu (vernisaže výstav, odborné konference a semináře, exkurze, setkání zaměstnanců) a na další potřeby archivu (portréty vedoucích zaměstnanců apod.).

Knižními skenery bylo digitalizováno 707 matrik a indexů (126 992 snímků). Vedle nich byly takto digitalizovány také další archiválie, zejména 66 kronik ze státních okresních archivů. Z dalších digitalizovaných archiválií stojí za zvláštní zmínku především 1498 digitálních reprodukcí historických fotografií z fondu Čs. obec legionářská, místní jednoty Kralupy nad Vltavou a 1123 snímků historických map z fondu Velkostatek Dymokury. Digitální kopie byly ve větší míře pořizovány také pro badatelské účely a pro vnitřní potřebu.

Prováděny byly práce související se správou digitálních dat (ukládání, zálohování, kontrola apod.). Dále byly prováděny práce související s údržbou přístrojů a modernizací

technického zázemí.

Podrobný přehled digitalizace uvádí příslušná tabulka.

Fyzická kontrola archiválií je prováděna samotnými archiváři průběžně v rámci práce v depozitářích, při vyhledávání archiválií pro badatele a zejména při zpracování archiválií. U zjištěných a evidovaných závad se jedná převážně o viditelná mechanická poškození jednotlivin, jejichž stav je konzultován a posléze napravován ve spolupráci s konzervační dílnou. Je veden seznam archiválií, které vyžadují zásah konzervátorů, a je doplňován. Průběžně jsou podle možností realizována cílená opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků.

Kontrola fyzického stavu archiválií, realizovaná 6. odd. SOA v SOkA Kladno, odhalila závažný problém s enormním výskytem plísní v budově centrály SOkA na nám. Starosty Pavla 11, především pak v depozitáři v Kladně – Rozdělově. V reakci na toto zjištění byl navržen následný důkladný mikrobiologický průzkum archiválií uložených v budově v Rozdělově a podle výsledků případné provedení hromadné dezinfekce kontaminovaných archiválií. Pozornost bude nutné rovněž věnovat vyčištění ventilace, jež může být příčinou šíření aktivních zárodků do prostor depozitáře. Součástí opatření bude i povrchová očista všech archiválií (oluxováním) a dezinfekce všech polic regálů.

Zhoršování fyzického stavu je možno očekávat u badatelsky frekventovaných fondů. V průběhu roku se díky automatizovanému systému měření a regulace dařilo držet v normách stanovených zákonem jak teplotu vzduchu v depozitářích, tak i vzdušnou vlhkost. Naměřené extrémní hodnoty překročily zákonem stanovené normy výjimečně, a to v důsledku výkyvů vnějších klimatických podmínek nebo krátkodobých výpadků technologických zařízení.

V zájmu ochrany archiválií bylo v badatelnách archivu respektováno a dodržováno opatření studia písemností v bavlněných rukavicích. Degradaci archiválií lze trvale sledovat v souvislosti s vyšší kyselostí papíru u některých skupin historických archiválií.

V rámci péče o fyzický stav kulturních památek byly v souladu se zněním archivního zákona provedeny kontroly archivních kulturních památek v centrále (včetně AKP Štencův archiv a Supraphon), a v okresních archivech Kladno, Kutná Hora, Praha-východ, Příbram a Rakovník. U žádné z našich AKP nebylo zjištěno zhoršování fyzického stavu. Všechny AKP jsou digitalizovány. Zápisy z kontrol jsou přiloženy. Závady nebyly zjištěny.

Využívání

Vydavatelská a publikační činnost

Vydavatelská a publikační činnost SOA v Praze i okresních archivářů je tradičně na dobré úrovni. Výčet publikační činnosti podává přiložený soupis bibliografické práce archivů a archivářů. Řada dalších drobných příspěvků byla připravena pro regionální tisk. Jak vyplývá z přiloženého přehledu publikační činnosti vydává SOA v Praze a okresní archivy

bud' samostatně nebo ve spolupráci s místními regionálními institucemi historické sborníky, jejichž odborná úroveň je laickou i odbornou veřejností hodnocena pozitivně.

Pro Středočeský sborník historický pokračuje zpracování historicko-vlastivědné bibliografie středních Čech za období 2000 - 2010.

V rámci prezentace archivu byly průběžně aktualizovány webové stránky SOA v Praze.

V oblasti využívání se oddělení péče o fyzický stav archiválií zaměřovalo především na prezentaci digitalizovaných archiválií na internetu prostřednictvím webové aplikace eBadatelna. V souvislosti s tím byly vytvářeny náhledové kopie ve formátu JPEG a distribuovány na webový server. V roce 2015 bylo takto zpřístupněno 707 digitalizovaných matrik. Celkový počet matrik zpřístupněných na internetu v digitální podobě dosáhl čísla 6768 (tedy cca 2/3 sbírky). Důležitou činností směrem k badatelské veřejnosti byla také průběžná aktualizace popisných metadat k digitalizovaným matrikám.

Náhledové kopie digitalizovaných archiválií byly průběžně nahrávány na síťové úložiště archivu do složky s přístupem pro badatele. Takové archiválie tedy nadále nejsou badatelům fyzicky zapůjčovány.

Přehled vydavatelské a publikační činnosti uveden v příloze.

Přednášky

- Alena Benešová . přednáška o archivnictví a archiváliích pro 2. ZŠ MB a Univerzitu 3. věku
- Pavel Buchtele - o archivních pramenech ke květnovému povstání 1945
- Jan Černý - připravil a přednesl pro Akademii volného času 11 v Novém Strašeci 2 přednášky „Státní hrad Křivoklát“ (5. února 2015) a „Mšec – zámek a panství v historických souvislostech“ (5. března 2015)
- Mikuláš Čtvrtník - příspěvek „Vzdělávání a archivnictví, archivy a veřejnost“ pronesený na 16. konferenci archivářů České republiky: Archivy, člověk a krajina. Proměny krajiny a životního prostředí v archivních dokumentech, 7. – 9. 4. 2015
- Mikuláš Čtvrtník - příspěvek „Archivní lacunae: Co se vyjadřuje v archivní destrukci?“ pronesený na konferenci Modrého štítu „Ztráty a nálezy aneb Příklady dobré a špatné praxe tvorby Národního archivního dědictví nejen pohledem archivářů“, 13. 10. 2015
- Veronika Doušová - připravila a přednesla „Boje u Hříškova v květnu 1945“ (Obecní úřad Hříškov 3. dubna 1945)

- Zuzana Hendrychová - Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická (Hellichova, Praha) – restaurování papíru
- Vladimíra Hradecká - Prameny pro historickou demografii v SOA Praha (pro posluchače Přírodovědecké fakulty UK)
- Kateřina Jobeková Habrová přednáška k výstavě o dějinách Březových Hor pro Klub důchodců Březové Hory
- Jan Juřena - při příležitosti pobytu „Legiov laku v Mladé Boleslavi 23.-24.5.2015, 2 přednášky o padlých legionářích okresu MB
- Jan Juřena - v Jičínské besedě přednášku „Pěší pluk 22 Aragonský-významná kapitola ve vojenských dějinách Jičínska (12.6.)
- Jan Juřena - na X. konferenci policejních historiků v Praze „Četníci Josef Chaloupka a Ladislav Šanda-perzekuce za službu v pohraničí v roce 1938 (8.10.)
- Beata Kempná -genealogická přednáška pro Klub seniorů Praha 8 – genealogický kroužek, SOA v Praze, 23. dubna 2015
- Lukáš Kovář – Skryté perly zahradní architektury – školní zahrady na přelomu 19. a 20. století – příspěvek na 16. konferenci archivářů ČR 7.–9. dubna 2015 v Poděbradech
- Lukáš Kovář - Metodika poznávání mlecích kamenů – příspěvek na workshopu Poznáváme vodní mlýny II konaného 21. května 2015 v Rožmitále pod Třemšínem
- Lukáš Kovář - Co skrývají okresní archivy – popularizační přednáška, Městská knihovna Čelákovice 17. 2. a Knihovna Neratovice 22. 9.
- Jan Krško - k tématu Jana Husa připravil pro ČT2 komentář pro dokumentární pořad „Druhý život Jana Husa“ (režisér Václav Křístek, vysíláno 2015)
- Jan Krško - při příležitosti 600. výročí Husova pobytu na Krakovci přednáška „Byl nebo nebyl M. Jan Hus na Krakovci“ (Galerie Anderle Pavlíkov 16. listopadu 2015)
- Jan Krško pro Oblastní muzeum v Lounech 19. září 2015 přednášku věnovanou historií stavby Husova sboru v Lužné

- Šárka Mašková Janotová - seminář Pivo, cukr a mouka parní silou: kapitoly z dějin českého potravinářského průmyslu, FF UK Praha, Ústav hospodářských a sociálních dějin
- Šárka Mašková Janotová - seminář Pivovary, cukrovary a mlýny v procesu modernizace, FF UK Praha, Ústav hospodářských a sociálních dějin
- Šárka Mašková Janotová
 - ✓ Prameny a soupisová literatura od roku 1900, workshop Poznáváme vodní mlýny II, Rožmitál pod Třemšínem 21. – 22. května 2015, Podbrdské muzeum, vodnimlyny.cz.
 - ✓ Modernizace mlynářského oboru, Výjezdní zasedání Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK Praha, Deštná 23. – 25. října 2015
- Renata Mayerová – v návaznosti na přednáškovou činnost z předchozích let připravila pro veřejnost ve spolupráci s Městskou knihovnou Rakovník, Univerzitou třetího věku, Domovem Na Zátíší a Centrem sociálních služeb Rakovník cyklus přednášek věnovaných historii Rakovníka a regionu – Poznej Rakovník a jeho okolí (18 přednášek)
- Nikola Michňová - Dějiny mělnického vinobraní v Centru seniorů Mělník (CSM) a Centrum denních aktivit FOCUS Mělník
- Nikola Michňová - Dějiny galerie ve věži v CSM
- Jaroslav Pejša - Vybrané kapitoly z dějin pivovarnictví na Kolínsku a významné osobnosti nejen českého pivovarnictví spjaté s Kolínkem. Univerzita volného času Kolín, Městská knihovna Kolín, 24. 11. 2015
- Viktor Pohanka – na kolokviu Jan Hus – osobnost napříč stoletími (Lány 24. června 2015) vystoupil s příspěvkem: Jindřich Lefl z Lažan. Husův ochránce nebo Zikmundův služebník?
- Viktor Pohanka - na mezinárodní vědecké konferenci Hof und Kanzlei Kaiser Sigismunds als politisches Zentrum und soziales System (Brno 18.-21. 11. 2015) přednesl příspěvek: The career of Albrecht of Colditz in the service of Sigismund of Luxemburg
- Viktor Pohanka - na mezinárodní vědecké konferenci s názvem Poděbradská éra v zemích České koruny (Poděbrady 25.-27. 11. 2015) přednesl příspěvek: Kutnohorský důlní revír v době poděbradské. K otázce tzv. „druhého rozkvětu hor“

- Tereza Pruchová - přednáška Cech rozárníků příbramských v březnickém kostele v rámci akce Noc kostelů
- Tereza Pruchová – na konferenci Stopy židovských dějin a holocaustu v archivech České republiky přednesen příspěvek Kartotéka židovského obyvatelstva sedlčanského okresu z let 1940–1941
- PhDr. Michal Řezníček - příspěvek „Dvojí vysídlení, jeden návrat. Vojenský výcvikový prostor Milovice v první polovině 20. století“ na konferenci „Násilné migrační procesy v českých zemích ve 20. století“ v Týnci nad Sázavou
- PhDr. Michal Řezníček - příspěvek „Barokní poustevnictví v českých zemích“ v rámci cyklu Univerzita volného času, pořádaného Městskou knihovnou v Lysé nad Labem
- PhDr. Michal Řezníček - příspěvek „Symbolika kostela“ v rámci Noci kostelů v kostele sv. Jana Křtitele ve Všejanech
- Michal Sejk
 - ✓ Pavla Moudrá, Neveklov, 20. 1.
 - ✓ Školení kronikářů SDH, Benešov, 10. 3.
 - ✓ Regionální historie v historických záznamech, v rámci semináře regionální literatura v Posázaví, Benešov, 24. 4.
 - ✓ Konec války ve výcvikovém prostoru, Vojkov, 9. 5.
 - ✓ Konec války na Neveklovsku, Neveklov, 19. 5.
 - ✓ Neveklovské kroniky a jejich autoři, Neveklov 22. 9.
 - ✓ K dějinám Václavic, Václavice, 26. 9.
 - ✓ Neveklovští starostové, Neveklov, 1. 12.
 - ✓ Okres neveklovský, Týnec nad Sázavou, 9. 12.
- Michal Sejk – Jiří Smitka - Archivnictví II., Archivnictví III., FF MU Brno, Ústav pomocných věd historických a archivnictví
- Jiří Smitka - Prameny k evidenci pozemkové držby a možnosti jejich využití (30. 4.), Velkostatkové fondy (8.10.)
- Jiří Smitka - Orální historie a archivnictví: konkurenti či partneři (20.1.), Böhmen und Mähren betreffende Materialien in den Beständen des Ungarischen Reichsarchivs 1748-1848 (2.12.)
- Jiří Smitka - Zajištění přednášky v rámci Jarmarku vědeckých společností – Týden vědy a techniky (Akce RVS)

- Věra Smolová - na konferenci ke vzniku Chráněné krajinné oblasti Brdy přednesen příspěvek Historická provázanost regionu
- Věra Smolová – na konferenci u příležitosti ukončení projektu Příbram - Svatá Hora – vzorová obnova poutního areálu přednesen příspěvek o dějinách Svaté Hory
- Věra Smolová - přednáška o historii Příbrami pro MO Svazu tělesně postižených
- Věra Smolová - přednáška pro Svaz důchodců
- Věra Smolová - ve Sboru Církve československé husitské se v květnu přednáška o Březových Horách na konci druhé světové války
- Věra Smolová příspěvek o dějinách Vysoké Pece v Bohutíně
- Martin Sovák
 - ✓ odborná konzultace, ukázka archiválií a exkurze do budovy SOA v Praze s bývalým velvyslancem Spojených států amerických v České republice Normanem L. Eisenem
 - ✓ přednáška s ukázkami archiválií a exkurzí do budovy SOA v Praze pro VOŠ grafickou a SPŠ grafickou Praha
 - ✓ přednáška s ukázkami archiválií a exkurzí do budovy SOA v Praze pro studenty Centra orální historie na FF UK
 - ✓ přednáška s ukázkami archiválií a exkurzí do budovy SOA v Praze pro studenty mediálních věd na FSV UK
 - ✓ přednáška s ukázkami a exkurzí do budovy SOA v Praze pro studenty mediálních věd na FHS UK
 - ✓ přednáška s ukázkami archiválií a exkurzí do budovy SOA v Praze pro gymnázium Nymburk
 - ✓ dvě přednášky s ukázkami a exkurzí do budovy SOA v Praze pro studenty Metropolitní univerzity v Praze
 - ✓ přednáška s ukázkami archiválií a exkurzí do budovy SOA v Praze pro gymnázium Nové Strašecí
 - ✓ konference „Stopy židovských dějin a holokaustu v archivech České republiky“, Praha, 29. – 31. března 2015 – odborná přednáška a ukázka archiválií SOA v Praze
- Dalibor Státník - Mělník a Mělnicko v roce 1990: Výroční mezinárodní vědecká konference Vysoké školy evropských a regionálních studií a Konrad-Adenauer-Stiftung Praha, Udržitelný rozvoj VI . – 30 let od schengenské úmluvy aneb Evropa bez hranic, konaná ve dnech 26. -27. 5. 2015 v Českých Budějovicích
- Dalibor Státník - Mělnické vinobraní v roce 1967 – karneval, svátek bláznů, demonstrace nebo jen výtržnost?. Konference Československo v letech 1963-1967,

pořádaná ÚSTR v Praze a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích ve dnech 20. – 21. 5. 2015.

- Dalibor Státník - Rusínské/ukrajinské školství jako zdroj národnostní emancipace i asimilace. Několik úvah o náboženských a národnostních poměrech na severovýchodním Slovensku ve 20. století. Konference Škola základ života - História školstva v archívnych dokumentoch, pořádaná Slovenským národným archívom ve dnech 13. – 15. 10. 2015 v Bratislavě.
- Dalibor Státník - Přednáška k 70. výročí konce druhé světové války v Mělnickém kulturním centru a na Městském úřadě ve Mšeně
- Jan Šimonek – přednáška o archivnictví a problematice zemědělských fondů pro pracovníky zemědělských závodů
- Jakub Šlouf - Genealogie plzeňské revolty 1. června 1953, vědecký seminář Ústavu pro studium totalitních režimů, 3. 12. 2015
- Jakub Šlouf - Sociálně politické konflikty na Plzeňsku v letech 1948-1953, seminář Průmyslové dělnictvo v českých zemích 1938-1948, Slezská univerzita v Opavě, 25. – 26. 11. 2015
- Marie Tarantová – spisová služba pro původce - ČSOB, TRAMAZ, ve spolupráci se vzdělávacími agenturami 9 přednášek, školení archivářů SOA Praha ke spisové službě
- Jiří Topinka - přednášku o archivu a na témata z regionálních dějin pro exkurze
- Jana Vaněčková - Archiválie a kroniky Zruče nad Sázavou
- Jana Vaněčková - Čáslav v květnu 1945 (pro Klub rodáků a přátel města Čáslavě, dne 16. 5. 2015)
- Jana Vaněčková - Osvobození Kutnohorska 1945 (pro Univerzitu volného času a Městskou knihovnu Kutná Hora)
- Vojtěch Vaněk - Historici v praxi: archivář, a to pro Ústav historických věd Univerzity Pardubice (2. 11. 2015)
- Irena Veverková - tematické přednášky při různých příležitostech: Architekt Rudolf Černý a Kladno, A. Raymond, český architekt v zemi Vycházejícího slunce, Vzpomínková akce na deportované kladenské židy, Antonín Čermák a česká Amerika, Osobnost profesora Stanislava Kulhánka, Návraty AR do rodného Kladna, Antonín Raymond a Japonsko, Kladenští židé (znovuodhalení desky připomínající transporty kladenských židů), Život jako scénář z Hollywoodu (symposium Fragnerova galerie),

Historie Kladna (pro Archivní společnost); exkurze: Práce archivních pracovníků a zásady archivace (Fontána, o.p.s. Kladno), O archivu jako takovém (pro kladenské gymnázium))

- Hana Vrchotická - popularizační přednáška v ZŠ Třebohostice; účast na konferenci Národního muzea „Sportování a cestování po roce 1945“ (23. 9.)

Konference, semináře, exkurze, výstavy, spolupráce s jinými institucemi

SOA v Praze připravil a realizoval v tomto roce odbornou konferenci na téma:

Násilné migrační procesy v českých zemích ve 20. století

Pořadatelé: Státní oblastní archiv v Praze, SOA v Praze – Státní okresní archiv Benešov, Muzeum Podblanicka, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

Termín konání: 5. - 7. listopadu 2015

Místo konání: Společenské centrum Týnec, Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2

Primárním impulsem pro pořádání konference bylo výročí ukončení největší násilné migrační akce ve středních Čechách, spojené se vznikem výcvikového prostoru Waffen SS na Benešovsku v letech 1942-1945. Hlavním cílem bylo zasazení této události do širších souvislostí migračních procesů ve dvacátém století a vymezení regionálních a naopak obecných parametrů této problematiky a jejich komparace. Jakkoliv je téma vzniku vojenských prostorů v Protektorátu Čechy a Morava považováno za zvláštní „pragmatický“ typ migračních procesů, snahou konference mělo být toto téma uchopit z perspektivy obecných tendencí (nejen) totalitních režimů a jejich vztahu k migracím jako takovým.

Byly stanoveny tři tematické okruhy:

- migrace z důvodu vzniku vojenských cvičišť (případně válečných událostí obecně)
- migrace z ekonomických důvodů (těžba nerostných surovin, výstavba vodních děl, přisun pracovních sil pro těžký průmysl apod.)
- migrace z politických důvodů (dosidlování pohraničí, likvidace selského stavu, centralizace aj.)

Kromě tří odborných příspěvků archivářů ze SOkA Beroun, Nymburk a SOA v Praze se připojil Tomáš Herian – SOkA Praha- východ a v posterové sekci připravil panelovou výstavu „*Stopy násilných migračních procesů v první polovině 20. století na okrese Praze-východ*“ na vědecké konferenci *Násilné migrační procesy v českých zemích ve 20. století*, 4.–6. 11. 2015 v Týnci nad Sázavou (6 tematických panelů – Váleční uprchlíci 1914–1918, Uprchlíci z odstoupeného pohraničí 1938–1939, Systematická germanizace – osidlovací oblast Praha-sever 1942–1945, Přesídlování z vojenských prostorů Milovice a Neveklov 1940–1942. Krátký text doplnily ukázky z fondů).

Konference byla odbornou veřejností pozitivně hodnocena. Příspěvky, které na konferenci zazněly budou podle možností vydány ve sborníku.

SOA v Praze se spolupodílel na přípravě a realizaci 16. konference archivářů ČR v Poděbradech ve dnech 7- 9. dubna 2015.

SOA v Praze SOkA Rakovník připravil jednodenní konferenci Hus – osobnost napříč staletími ve spolupráci s Muzeem T.G.M. Rakovník, Rabasovou galerií Rakovník a Státním hradem Krakovcem (24. června 2015).

II. oddělení

Bylo připraveno několik výstav historické fotografie, prozatím jen pro interní potřebu. Organizačně byla zajištěna exkurze studentů archivnictví a PVH FF MU v Brně (5. 5.)

Oddělení se dále podílelo na přípravě výstavy zemí Visegrádské čtyřky v Polsku věnované Česko – Polsko – Uherským vztahům v minulosti.

Byla rozvíjena spolupráce s VHA v rámci připomenutí výročí I. SV (Helena Hloušková) – účast a spolupráce na přípravě odborné konference Léta do pole okovaná, příprava historické fotografie k tématu.

Nezanedbatelnou úlohu mělo oddělení na přípravě tradiční archivní konference, která se letos konala v Poděbradech pod názvem: Archivy, člověk a krajina. Proměny krajiny a životního prostředí v archivních dokumentech a na přípravě konferencí Ztráty a nálezy, příklady dobré a špatné praxe tvorby NAD (Modrý štít – Praha) a Na kolech do světa (Pekařova společnost Českého ráje – Mladá Boleslav), příprava a zajištění přednášek Orální historie a archivnictví: konkurenti či partneři (20.1.), Böhmen und Mähren betreffende Materialien in den Beständen des Ungarischen Reichsarchivs 748-1848 (2.12.) a zajištění přednášky v rámci Jarmarku vědeckých společností – Týden vědy a techniky (Akce RVS) – (12.11.).

IV. oddělení a VI. oddělení

Výše uvedené přednášky byly spojeny s exkurzí do depozitářů, konzervační dílny, digitalizačního pracoviště a s ukázkami archiválií v přednáškovém sálu archivu.

Pravidelně knihovnice archivu pořádá výstavy nových přírůstků knih v zasedací místnosti SOA v Praze.

Státní okresní archivy

Benešov

Zdeněk KELLNER, Období po květnu 1945 si dnes dovedeme představit jen velmi těžko (rozhovor s M. Sejkem), Benešovský deník 2015, 26. 6.

Zdeněk KELLNER, Rudá armáda přišla v Benešově v roce 1945 o 54 vojáků, o žádného ale v boji (rozhovor s M. Sejkem), Benešovský deník 2015, 7. 5.

Jiří VONDRÁČEK, Jaro 45 – Cvičiště Benešov (částečně i další díly), spolupráce s Českou televizí, premiéra 6. 6.

Exkurze

25. 2., Gymnázium Vlašim, 9 účastníků

6. 10., Gymnázium Benešov, 12 účastníků

27. 10., Město Trhový Štěpánov, 4 účastníci

19. 11., Gymnázium Vlašim, 15 účastníků

26. 11., FF UK, studenti, 8 účastníků

Výstavy a konference

Archiv se podílel na přípravě konference Násilné migrační procesy v českých zemích ve 20. století, která se uskutečnila 4. – 6. 11. v Týnci nad Sázavou.

Výstavní činnost

Nejdelší noc – 21. 8. 1968, výstavní sál SOkA Benešov, 14. 1. – 13. 2., autor výstavy

Daniel Povolný, 64 návštěvníků

Z historie železničního uzlu Olbramovice, Spolkový dům Karla Pollaka v Olbramovicích, autor scénáře František Kavka, realizace výstavy autor, Tomáš Mihalík a Marta Crháková, 50 návštěvníků

120 let místní dráhy Benešov-Vlašim, Muzeum Podblanicka – zámek Vlašim, autor výstavy František Kavka, spolupráce na realizaci Tomáš Mihalík.

Beroun

V roce 2015 se tradičně připojil k akcím, které probíhaly v rámci Dnů evropského dědictví ve dnech 12. a 13. září. V prostorách budovy archivu připravili výstavu pod názvem „*Pod sokolským praporem. 150 let od vzniku berounského Sokola*“. Výstava měla příznivý ohlas, viděla ji i řada pražských návštěvníků právě probíhajících Hrnčířských trhů, celkem jí navštívilo během oněch dvou víkendových dnů 50 osob a následně pak několik desítek studentů v rámci výuky.

V rámci exkurze navštívilo v tomto roce archiv 150 žáků a žákyň několika škol, kteří si vyslechli také přednášku o archivu a na témata z regionálních dějin. Šlo o Gymnázium Beroun, Gymnázium Hořovice (2x), Základní školu Beroun-Závodí.

V rámci Mezinárodního dne archivů (9. 6.) uspořádal Státní okresní archiv Beroun opět výjezdní besedu nad zajímavými dokumenty, tentokrát do Města Hostomice, kde se uskutečnila v tamní základní škole pro 4 třídy žáků. Tuto formu „výjezdní“ osvěty hodláme provozovat i v dalších letech.

Kladno

Záštitu nad druhým ročníkem setkání s obecními kronikáři převzal R.R. Novotný. V měsíci květnu 2015 proběhly dvě konzultace s cílem vzájemně si předat informace o aktuálních problémech vedení tohoto důležitého historického pramene. Účastníci byli zároveň seznámeni s dalšími z oborů pomocných věd historických – heraldikou a epigrafikou.

Vstupní hala centrály archivu je určena pro pořádání tematických výstavek. V průběhu roku zde byly zpřístupněny výstavy s názvy „Epigrafika“, „Akciční tiskoviny“ a „PF 2016 – výstava novoročenek“ (autoři: R. R. Novotný, I. Veverková, V. Kosová). I. Veverková se jako spoluautorka dále podílela na výstavě „Antonín Raymond 7X“ instalované v pražské galerii

Jaroslava Fragnera a brněnské Galerie architektury. Zároveň je i autorkou tematické výstavy k 70 - letému výročí vzniku bývalé SPŠ hornické v Kladně C. Boudy 2954.

K. Koucký ukončil činnost výzkumného projektu bezpečnostního výzkumu SOA a Národního archivu "Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu" (VG20112014054) úspěšnou obhajobou jeho výsledků. Projekt byl v r. 2015 prezentován na dubnové poradě ředitelů státních archivů v Praze na Spiritce.

K. Koucký pokračoval v působení na pozici českého koordinátora evropského projektu APEX/APF. V SOA se podílel na přípravě a podání projektové žádosti „Bezpečné uložení, zpracování a využívání osobních údajů pro potřeby státu a veřejnosti v archivní praxi“ do Programu bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 – 2020.

Kolín

Kolín roku 1945 ve fotografii. 8. 5. 2015 před budovou archivu, 9. 10. 5. 2015 v budově archivu (v rámci Dne záchranářů, akce pořádané Městem Kolín) (Pejša, Pejšová)

Spolupráce:

Rabín PhDr. Richard Feder (1875 – 1970). Život a dílo. Synagoga Kolín 30. 4. – 31. 10. 2015. Regionální muzeum Kolín, 23. 1. - 4. 5. 2014. Pořadatelé: Město Kolín, Městská knihovna Kolín, Regionální muzeum Kolín, SOkA Kolín. (Pejša, Neřoldová)

Odhalené osudy dětí za holocaustu z Kolína a okolí. Synagoga Kolín 4.6. - 31. 10. 2015. Pořadatelé: Město Kolín, Městská knihovna Kolín, Regionální muzeum Kolín, SOkA Kolín. (Pejša).

Kutná Hora

Archiv uspořádal dne 9. 6. 2015 v rámci Mezinárodního dne archivů přednášku a prezentaci archiválií ve Zruči nad Sázavou pod názvem Archiválie a kroniky Zruče nad Sázavou. Hlavní autorkou programu byla PhDr. Jana Vaněčková. Dále archiv připravil jako spolupořadatel výstavu fotografií, dokumentů a reprodukováných archiválií k výročí ukončení 2. světové války pod názvem Od Mnichova ke svobodě (1939-1945), která se uskutečnila ve dnech 6. 5. – 4. 6. 2015 v Sankturinovském domě na Palackého náměstí v Kutné Hoře, a to ve spolupráci s Městem Kutná Hora.

Mgr. Viktor Pohanka se aktivně zúčastnil následujících seminářů a konferencí, na kterých přednesl své příspěvky. Na kolokviu Jan Hus – osobnost napříč stoletími (Lány 24. června 2015, pořadatel Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Rakovník) vystoupil s příspěvkem: Jindřich Lefl z Lažan. Husův ochránce nebo Zikmundův služebník? Na mezinárodní vědecké konferenci Hof und Kanzlei Kaiser Sigismunds als politisches Zentrum und soziales System (Brno 18.-21. 11. 2015) přednesl příspěvek: The career of Albrecht of Colditz in the service of Sigismund of Luxemburg. Na mezinárodní vědecké konferenci s názvem Poděbradská éra v zemích České koruny (Poděbrady 25.-27. 11. 2015) přednesl příspěvek: Kutnohorský důlní revír v době poděbradské. K otázce tzv. „druhé rozkvetu hor“.

Mělník

Exkurze s výkladem a přednáškou:

Palachovo gymnázium v Mělníku – historický seminář

ZŠ Mšeno v rámci projekty „Příběhy našich sousedů“

Výstavy - pravidelně se konají výtvarné výstavy v prostorách archivu (celkem za r. 2015 jich proběhlo 6).

Spolupráce N. Michňové na výstavě k osobnosti ak. mal. Josefa Líra při příležitosti Dne města Mělníka a výstavka ke konci 2. světové války na Mělnicku a k osobnosti odbojového pracovníka MVDr. Fr. Erbana.

Mladá Boleslav

Archiv dále spolupracoval s Muzeem Mladoboleslava, Muzeem města Mnichovo Hradiště, Městským kulturním zařízením města Bělá p. B., Dobrovickými muzei, Muzejním spolkem Kosmonosy, Českým statistickým úřadem, Službou škole Mladá Boleslav, Historickým ústavem AV ČR, Městem Dobruška, Magistrátem města Mladá Boleslav, Národním památkovým ústavem – generální ředitelství Praha a územně odborným pracovištěm Středních Čech Praha, Národním archivem Praha, vydavatelstvím Mafra a. s. Praha, Obcí Sezemice a Obcí Kostelní Hlavno na zajištění podkladů pro jejich vědeckovýzkumnou činnost.

Stejně jako v předcházejícím roce výstavní sezonu zahájil archiv v dubnu tradiční chovatelskou výstavou mysliveckých trofejí ve spolupráci s Magistrátem města MB a Okresním mysliveckým sdružením, Na výstavě bylo předvedeno celkem 679 (2014/570) srnčích, 72 (2014/78) dančích, 9 (2014/10) mufloních, 7 (2014/6) jeleních trofejí a 4 trofeje zvěře škodící myslivosti. Výstava byla veřejností i spolupořadatelem hodnocena opět pozitivně a navštívilo ji 325 lidí včetně exkurze Mysliveckého kroužku při ZŠ Katusice.

Pro oslavy výročí osvobození Československa a konce II. světové války jsme na květen připravili z našich materiálů odbornou výstavu 2. světová válka na Mladoboleslavsku, která vhodně doplnila výstavu pořádanou v Muzeu Mladoboleslava o osvobození Mladé Boleslavi a jejím bombardování 9. května 1945. Tuto výstavu navštívilo 544 lidí včetně exkurze žáků 2. ZŠ MB a dvou exkurzí žáků Střední zemědělské školy MB.

Na červen byla opět připravena výstava kaktusů, která se konala v termínu konání Mladoboleslavských městských slavností. Kromě panelů s informacemi o historii světového a českého kaktusaření a zobrazení jednotlivých rodů a druhů mexických a severoamerických kaktusů zde měla veřejnost možnost shlédnout i sbírkové exponáty místních kaktusářů. Tuto výstavu navštívilo 880 lidí včetně exkurzí studentů ze Středního odborného učiliště Na Karmeli, a Osmiletého gymnázia MB.

Důstojným závěrem výstavní sezony pak byla v září – říjnu výstava obrazů a grafiky mladoboleslavského výtvarníka Zdeňka Goly „Emoce motýlích křídel“, kterou navštívilo 133 lidí včetně exkurze bývalých pracovníků zemědělských podniků a služeb okresu MB.

Pro všechny exkurze byly uskutečněny krátké přednášky k daným tématům výstav.

V roce 2015 archiv pokračoval ve spolupráci s realizačním týmem České televize na přípravě na natáčení dokumentu o tragické srážce autobusu s vlakem u Bezděčína, při němž

zahynulo v roce 1969 před 20 osob. V publicistickém pořadu Reportéři ČT byly počátkem května využity naše materiály pro pořad o sovětském bombardování některých českých měst v závěru 2. světové války.

Nymburk

Třídenní exkurze České archivní společnosti do severních Čech se zúčastnili PhDr. Michal Řezníček a Mgr. Igor Votoupal.

Školení studentů archivnictví z Univerzity Hradec Králové (I. Votoupal).

Mgr. Igor Votoupal zorganizoval exkurze s přednáškami pro žáky a učitele škol z Lysé nad Labem: ZŠ Bedřicha Hrozného v Lysé nad Labem, 4 návštěvy, 102 osob a ZŠ J. A. Komenského v Lysé nad Labem, 3 návštěvy, 59 osob.

Výstavy a další kulturně-propagační činnost

- Výstava „Místa utrpení, smrti a hrdinství“ celkem 394 návštěvníků (Jiřičná)
- výstava „Jaro 1945 v Lysé nad Labem“, celkem 293 návštěvníků (Jiřičná, Levá)
- výstava „Nová škola včera a dnes“, celkem 604 návštěvníků (Jiřičná, Levá)
- výstava „Klub Polski ve fotografii“, celkem 42 návštěvníků (Jiřičná)
- výstava „Předvánoční zastavení – Vánoce a zimní móda na konci 19. a na počátku 20. století, celkem 197 návštěvníků (V. Jiřičná)

Praha-východ

Zapojení do Mezinárodního dne archivů: Státní okresní archiv Praha-východ připravil při příležitosti Mezinárodního dne archivů dvě setkání kronikářů. První setkání se uskutečnilo v pondělí 8. června 2015 v Oblastním muzeu Praha-východ v Brandýse nad Labem, za účasti 23 kronikářů ze severní části okresu Praha-východ, nechyběli ani kronikáři z některých okrajových částí dnešní Prahy. Po úvodním slově organizátorů přednesli postupně své příspěvky Roman Kolek (aktuální problémy kronikářů), Karin Pátrová (Výzkum dějin zemědělství v regionu a spolupráce s kronikáři), Roman Kolek a Tomáš Herian (Světové války v kronikách a archivních dokumentech). Všechny referáty byly doprovázeny diskusí účastníků. Součástí setkání byla i malá výstavka vybraných archivních dokumentů. Na závěr měli zájemci možnost zúčastnit se komentované prohlídky muzejních expozic.

Druhé setkání proběhlo v pondělí 15. června 2015 v Říčanské hájovně, terénním pracovišti Muzea Říčany, za účasti 15 kronikářů z jižní části okresu. Program byl podobný, se změnou v prostředním příspěvku, jenž přednesl Martin Hůrka (Regionální bádání na příkladu Vyšehořovic a okolních obcí očima kronikáře).

SOkA Praha-východ dále připravil exkurzi pro kolegy z ÚDAUK. Akce se uskutečnila 20. května-2015. Po úvodním představení práce archivu jeho ředitelem následovala prohlídka vybraných depotů a výstavka vybraných archiválií.

Úřad městysu Nehvizdy ve smluvní spolupráci se SOkA Praha-východ uspořádal v neděli 30. srpna akci k výročí 500 let povýšení vsi na městys a k slavnostnímu otevření 2. stupně ZŠ, spojenou s výstavou archiválií. Ředitel archivu R. Kolek též vystoupil s krátkým příspěvkem.

Obecní úřad Ondřejov ve smluvní spolupráci se SOKA Praha-východ uspořádal v sobotu 5. září oslavy 270. výročí jmenování Ondřejova městečkem, spojené s výstavou kronik a dalších archiválií v základní škole. Ředitel archivu R. Kolek též vystoupil s krátkým příspěvkem.

Účast na přípravě a vernisáží výstav „Bomba v depozitáři“ v Muzeu Říčany (26. 1., Kolek); "NERATOVICE 1945. Poslední týdny války a nálet na město v dokumentech, fotografiích a vzpomínkách", spojené se křtem knihy Neratovice 1945, fakta a vzpomínky (23. 3., Herian); Velká válka a naše legie“ v Mnichovicích (27. 10., Herian, Michálek).

Dále prezentace archivu a vybraných archiválií na akcích 740 let Veltěže (sobota 7. 11., Kolek), Advent na zámku Zdiby (neděle 29. 11., Kolek). Účast na dni otevřených dveří na zámku Pakoměřice a navázání spolupráce s jeho majiteli (neděle 14. 6., Kolek).

Konzultace ke kronikám a přípravě výstavy v Úvalech (Kolek, 3. 11.)

Jednání k organizaci regionální soutěže radničních zpravodajů (24. 2., 1. 4.) a slavnostní vyhodnocení soutěže v Měšicích (21. 5., Kolek).

<http://www.m-region.cz/index.php?rubrika=aktualne&clanek=soutez-o-nejlepsi-radnicni-zpravodaj-vyhraly-celakovice-uspech-slavi-i-v-brezinevsi>

Účast při natáčení populárně-naučného pořadu ČGHS o genealogii pro seniory, 28. 7., <https://e-senior.czu.cz/mod/page/view.php?id=6553>

Praha-západ

Archiv se podílel zapůjčením dokumentů, přípravou výstav, přednáškami a besedami na oslavách výročí: beseda k výročí 180 let od založení školy v Tursku (11. 11. 2015), výstava dokumentů a beseda o JUDr. Antonínu Hřebíkovi v rámci roku oslav 900. výročí první písemné zmínky o Zbraslavi (7. 10. 2015), výstava dokumentů k 125. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Libčicích nad Vltavou (19. 9. 2015), výstava a přednáška o Podpurném spolku Jan Hus ve Všenorech (16. 6. 2015), beseda s občany Turska při příležitosti oslav 915. výročí první písemné zmínky (11. 6. 2015), výstava dokumentů při příležitosti položení základního kamene nové školní budovy v Řevnicích (4. 5. 2015), beseda s pamětníky na téma 70. výročí konce 2. světové války v Letech (26. 5. 2015), beseda a výstava dokumentů spojená se stejným tématem v Řevnicích (19. 5. 2015), spolupráce na výstavě „Prohledej půdu“ v Davli (únor, březen 2015), výstava a přednáška při příležitosti vzpomínkové slavnosti na konec druhé světové války ve Všenorech a okolí (5. 5. 2015), výstava dokumentů ke Květnu 1945 v Jílovišti (7. 6. 2015), výstava u příležitosti 130. výročí založení Základní školy v Písnici (27. března 2015), výstava obecních kronik, fotografií a dalších dokumentů v Přední Kopanině (21. 6. 2015).

Při příležitosti Mezinárodního dne archivů připravil archiv již čtvrtý ročník setkávání s kronikáři z území okresu, tentokrát v Davli u Prahy. Na přípravě a realizaci akce se podílel i městys Davle, zejména pak místní kronikář, pan ing. Karel Vančura. Velkým lákadlem a zážitkem se stala komentovaná prohlídka pozůstatků zaniklého benediktinského kláštera na Ostrově. Cesta na běžně nepřístupné místo je možná jen na loďce přes Vltavu. O historii kláštera poutavě vyprávěl Mgr. Jan Tomášek. Po prohlídce kostela sv. Kiliána a přesunu do společenského sálu hotelu V Pivovaře následovala přednáška o Davli a davelských kronikách Ing. Karla Vančury, diskuse k aktuálním otázkám kronikářství a na závěr pohovořil Pavel Buchtele z našeho archivu o archivních pramenech ke květnovému povstání 1945. Program

byl završen návštěvou blízké pamětní síně místního spolku Vltavan Davle, založeného již v roce 1896. Akce se zúčastnilo třicet kronikářů a místních historiků.

Příbram

V září se dvakrát uskutečnil Pamětní večer ke Dni horníků spojený s promítáním filmu Už stříbrný hor dozně hlas o hornictví a o zdejších písemných památkách.

V průběhu roku se zaměstnanci zúčastnili několika seminářů ke zpracování fotografických sbírek a kinematografických materiálů.

Uskutečnilo se 20 exkurzí žáků základních a středních škol, exkurze po archivu, pořádaná OAS SS MV. V září se konal výběrový seminář pro studenty Gymnázia pod Svatou Horou. V listopadu se konala exkurze zaměstnanců podnikového archivu DIAMO. Archiv uspořádal výstavy Příběhy z dějin vrchu Březového (únor až listopad) a Hanuš Jelínek a Příbram (listopad až prosinec), které byly doplněny audiovizuální prezentací.

Archiv spolupracoval na výstavě o Janu Drdovi (vyhledávání a skenování materiálů pro Knihovnu Jana Drdy v Příbrami).

V květnu byla v Italském institutu v Praze otevřena výstava Boemia mia, na jejíž přípravě se archiv podílel.

V květnu byla v Muzeu Policie ČR v Praze a v září v Národním archivu v Praze otevřena výstava Nad krajinou slz a radiace, pro kterou archiv připravoval materiály

Dne 9. června 2015 byl v rámci Mezinárodního dne archivů uspořádán Den otevřených dveří, který se setkal s velkým ohlasem veřejnosti – přišlo kolem 80 návštěvníků. V rámci MDA se dvakrát konala přednáška Hříšní lidé vrchu Březového. V badatelně byly vystaveny dokumenty k druhé světové válce a sociálním dějinám, např. ojedinělá kartotéka židovského obyvatelstva sedlčanského okresu, materiály internačních středisek, dobové vyhlášky a tisk.

Pokračovala tradiční spolupráce s Galeríí Františka Drtikola a s Knihovnou Jana Drdy v Příbrami, s níž byla připravena výstava a publikace k výročí spisovatele a překladatele Hanuše Jelínka a výstava a publikace k výročí spisovatele Jana Drdy.

Pokračovala spolupráce s Podbrdským muzeem v Rožmitále pod Třemšínem. Dále pokračovala spolupráce se Společností Jakuba Jana Ryby v Rožmitále pod Třemšínem při přípravě oslav a publikace k Rybovým výročím v roce 2015.

Archiv spolupracoval s Hornickým muzeem Příbram a s městskými muzei na Dobříši a v Sedlčanech.

Dále archiv spolupracoval s Památníkem K. Čapka ve Staré Huti a se spolkem Řimbaba na Vysoké Peci (v Bohutíně) věnujícím se hornickým tradicím.

Pokračovala spolupráce s Národním památkovým ústavem v Praze a s Českým muzeem hudby. PhDr. Smolová lektorovala publikaci Evy Lukášové Zámecké interiéry (NLN 2015).

Archiv spolupracoval s Městem Příbram a zdejšími spolky na přípravě oslav 800. výročí od první písemné zmínky o Příbrami.

PhDr. Smolová spolupracovala s Městem Příbram na přípravě a otevření Naučné stezky Lesopark.

Archiv spolupracoval s Pedagogickým muzeem Jana Amose Komenského v Praze na akcích k výročí Jakuba Jana Ryby.

Zaměstnanci byli nápomocni představitelům měst a obcí při zajišťování jejich lokálních výročí (800 let města Příbrami, výročí příbramské synagogy, osobnosti Příbrami pro internetový portál).

V červnu se uskutečnilo odhalení pomníku židovským obětem holocaustu z Příbramska, na jehož přípravě se archiv podílel. Následně se v archivu konalo setkání se zástupci židovských obcí z USA. V rámci tohoto setkání byly připraveny dobové archiválie k dějinám Židů v okrese Příbram.

Zaměstnanci se zúčastnili Pietního aktu u příležitosti konce 2. světové války na Slivici.

V rámci oslav výročí Hanuše Jelínka se v archivu konal koncert skupiny Chairé (v rámci vernisáže).

PhDr. Smolová se zúčastnila jako člen delegace města tří denního setkání hornických měst v Havířově.

PhDr. Smolová připravovala podklady ke stavebně historickému průzkumu Svaté Hory.

PhDr. Smolová spolupracovala na projektu Zelená páteř pro město Příbram.

PhDr. Smolová poskytovala konzultace k prohlášení Poutní cesty z Březnice do Příbrami.

Rakovník

Ve sledovaném období archiv pokračoval ve vědecké a odborné spolupráci s celou řadou institucí, organizací a sdružení - zvláště s Národním památkovým ústavem (územní odborné pracoviště středních Čech v Praze a GŘ NPÚ) a Muzeem severního Plzeňska v Mariánské Týnici, Muzeem T. G. Masaryka Rakovník, Rabasovou galerií Rakovník, Západočeskou galerií Plzeň, Pedagogickou fakultou UK Praha, Vlastivědným muzeem ve Slaném, Melicharovým vlastivědným muzeem v Unhošti, FF UK Praha- katedrou archivnictví a PVH. Spolupráce pokračuje i se společenskými organizacemi, regionálními občanskými sdruženími a spolky (Muzejní spolek královského města Rakovníka, Sbor rakovnických ostrostřelců - Ostrostřelci zemí Koruny české – Rakovník, Lužná místo pro život, Mikroregion Senomaty-Čistá, Občanské sdružení Kostelík, Občanské sdružení Děkov a Muzejní spolek Žlutice, Akademií volného času a Univerzitou třetího věku, Spolek vojenských vysloužilců arcivévod Rainera pro Rakovník a okolí).

Ředitelka pokračovala ve spolupráci se základními školami okresu na projektech I místo má svou paměť - Po stopách historie našeho regionu, (Ne)zapomenutelné pomníky – staletá paměť národa a země (pomníky postavené legionářům a vojákům padlým v 1. sv. válce) Holokaust – tragédie lidstva, První světová válka. V rámci uvedených projektů poskytla pedagogům SPŠ a gymnáziu Rakovník, 1. a 3. ZŠ Rakovník konzultace a podklady včetně prezentace archiválií a přednášky.

Jan Krško, Renata Mayerová a Luboš Smitka, tak jako v předchozích letech konzultovali diplomové práce studentů oboru kulturní historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, dále oboru archivnictví-historie FF Univerzity Hradec Králové, Filozofické fakulty UJEP Ústí nad Labem, FF UK Praha obor PVH a archivnictví a ČZU – PEF Praha, Hospodářská a kulturní studia.

V prostorách přednáškového sálu Městského úřadu Nové Strašecí archiv uspořádal výstavu historických dokumentů „Nové Strašecí v době druhé světové války“ (přednáškový sál

městského úřadu 11. – 20. září 2015). Součástí výstavy byla i komentovaná prohlídka s přednáškou o osvobození města a o bojích o muniční sklad na Hříškově (16. září 2015).

R. Mayerová spolupracovala s Muzeem a galerií severního Plzeňska v Mariánské Týnici a obcí Břežany na přípravě expozice v nově rekonstruovaném špejcharu v Břežanech zaměřenou na historii Břežan (slavnostní otevření expozice proběhlo 12. července 2015).

Archiv se podílel zápůjčkami na následujících výstavách:

100. výročí otevření nové školní budovy v Krušovicích (ZŠ a MŠ Krušovice, červen 2015);

120. let založení školy (1. ZŠ Rakovník, září-říjen 2015);

130 let zemědělského školství 1885-2015 (SZŠ Rakovník, listopad 2015);

Střípky z historie Lužné – spolkový život (Lužná místo pro život, Husův sbor v Lužné květen 2015);

Hanuš Zápal (1885-1964) – architekt Plzeňska (ZG Plzeň - výstavní síň "13", 6. října 2015 - 7. února 2016).

Archiv spolupracoval s Městskou knihovnou Rakovník a s Národním pedagogickým muzeem a knihovnou na přípravě výstavy „Ahoj, školo aneb jak to bylo“ (v prostorách zrekonstruované roubenky 8. ledna až 17. března 2015).

Dne 9. června 2015 archiv uspořádal v rámci Mezinárodního dne archivů v prostorách badatelný výstavu „Husovy oslavy na Krakovci“. Součástí MDA byly připraveny komentované prohlídky uvedené výstavy doprovázené prezentací dalších vybraných archiválií.

K uvedenému tématu Jana Husa archivář J. Krško připravil pro ČT2 komentář pro dokumentární pořad „Druhý život Jana Husa“ (režisér Václav Křístek, vysíláno 2015).

Ve spolupráci s Národním památkovým ústavem v Praze – odborem péče o památkový fond uspořádal archiv 3 přednášky Ing. arch. Evy Volfové – Záchrana sakrálních staveb na Rakovnicku po roce 1989 (26. února 2015 pro studenty gymnázia a veřejnost). V září v rámci Dnů evropského kulturního dědictví v Jesenici s názvem Záchrana sakrálních staveb na Jesenicku po roce 1989.

R. Mayerová připravila text komentáře a moderátorsky se podílela na realizaci projektu ČT2 Zámecké a hradní kaple – kaple Korunování Panny Marie na Křivoklátě.

Archiv připravil pro vybrané základní, odborné školy a gymnázia z Rakovníka, Jesenice a Nového Strašecí v průběhu roku 18 odborných exkurzí. V rámci nich R. Mayerová, J. Krško a V. Doušová, tak jako v předchozích letech, seznamovali studenty s činností a historií archivu, pomocných vědách historických, historií Rakovníka a regionu. Exkurze pro 9. třídy 3. ZŠ Rakovník a ZŠ JAK Nové Strašecí a ZŠ Jesenice byly zaměřeny na projekt Evropského sociálního fondu – příprava na výběr povolání. Obdobně byly zaměřeny exkurze pro projekt Vzdělávací centrum Podkrušnohoří – aktivní po padesáti (operační program lidské zdroje a zaměstnanost).

Státní oblastní archiv v Praze se aktivně zapojuje do akce Dny evropského dědictví a Mezinárodního dne archivů většinou uspořádáním dne či týdne otevřených dveří s exkurzí, odbornými přednáškami a tematickými výstavkami v prostorách archivu. Tyto akce se setkaly s pozitivním ohlasem veřejnosti.

Pracovníci III. oddělení SOA v Praze připravili své odborné příspěvky a program pro VI. setkání zaměstnanců SOA v Praze v roce 2015 v Terezíně.

Archivy spolupracují se základními i středními školami ve svých regionech, konzultují diplomové práce studentů historických oborů. V okresních archivech i na centrále probíhají odborné archivní praxe studentů oboru archivnictví-historie. Odborní archiváři zasedají v redakčních radách historických a archivních sborníků regionálních i celostátních a kulturně-osvětových komisí svých regionů.

Rešerše a projekty

Počet žádostí o vyhotovování rešerší, opisů, výpisů a odborných dotazů vyžadujících dohledávání má stále rostoucí tendenci. Jenom za rešerše, výpisy, opisy a kopie bylo v SOA v Praze vybráno celkem 245 22,- Kč a za sborníky 59 734,- Kč. Přehled rešerší podává tabulka III/4

II. oddělení

Vedle stoupajícího zájmu o soukromé genealogické rešerše a výpisy z matrik narostly též požadavky na úřední matriční rešerše a výpisy zejména v souvislosti s probíhající akcí na soulad evidence vlastníků pozemků.

Zájem stoupl též o soukromé rešerše z velkostatkových fondů a výpisy z pozemkových knih. Naopak úřední agenda, zejména v souvislosti s “církvními restitucemi” pomalu slábla.

III. oddělení

Oddělení vyhotovilo pro úřední potřebu 27 rešerší (Ministerstvo financí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Policie ČR, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, územní samosprávné celky, původci), poskytlo 1200 odborných konzultací osobních, telefonických i e-mailových 1200, poskytlo podklady k vyhledávání zaměstnání - 48 evidovaných v ESSS. Rešerše a vyhledávání archiválií pro úřední potřebu byly vyhotovovány pro výše jmenované úřady převážně v souvislosti s informacemi o smlouvách a pozemcích a jiném majetku bývalých národních a státních podniků a informacemi o bývalých zaměstnancích těchto podniků.

IV. oddělení

Zodpovídá na velké množství složitých, cizojazyčně náročných badatelských dotazů ústních (telefonických) a písemných (e-mailů – přes 2 000) a zpracovává studijní fotokopie a skeny pro badatele. Bylo naskenováno a vyfotografováno 213 digitálních snímků, tj. celkem 213 kusů studijních kopií pro badatele. Na kopírce v badatelně bylo vyhotoveno cca 17 652 kopií a tisků pro badatele a pro vnitřní potřebu oddělení.

VI. oddělení

Vedoucí oddělení poskytuje konzultace a zajišťuje zodpovídání badatelských e-mailových dotazů z portálu eBadatelna (celkem 150 dotazů).

Okresní archivy vedle konzultací s badateli a zodpovídání řady rodopisných dotazů archiváři prováděli jako obvykle vyhledávání podkladů pro úřední potřebu: Státní pozemkový úřad, Národní památkový ústav, Lesy ČR, soudy, státní zastupitelství, notářství a advokátní kanceláře – za účelem dědických řízení a dalších majetkoprávních vztahů, potvrzení doby zaměstnání; dosažené vzdělání; v menší míře potvrzování absolvování devátého ročníku školní docházky pro účely důchodového zabezpečení; dále podklady pro určování státního občanství; vyhledávání stavební dokumentace objektů, stavebně historické průzkumy, rešerše pro místní úřady k dějinám obcí, hasičů, o kronikách, o historii vodárenství a vodohospodářství, odbojová činnost, historické fotografie a plakáty, regionální periodika, dějiny loutkářství aj. Mnohdy se jedná o časově náročné práce, protože se hledá i v nezpracovaném materiálu. Časově náročné jsou i požadavky Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, týkající se dohledávání převodů nemovitostí na stát, Ministerstvo financí, krajského úřadu a jiných subjektů o různé dokumenty majetkoprávní povahy ale i dohledávání údajů pro Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, justici, Policii ČR, Ministerstvo obrany i vědecké pracovníky - věznění v 50. letech, účast v III. odboji, Akce K, osvojení, spolupráce s pracovníky Policejní akademie atd. Jsou vyhotovovány i matriční výpisy pro matriční úřady a pro soudní komisaře, zahraniční i domácí advokátní kanceláře.

V archivu pokračovaly přípravné práce na vydání soupisu urbářů Středočeského kraje, doplňování soupisu vedut, na přípravě Regest aetatis Wenceslai IV. - svazku věnovaného archiváliím ze SOA v Praze a SOkA středních Čech.

Badatelská agenda

Všechna oddělení centrály spolupracují s oddělením využívání při vyhledávání a předkládání archiválií badatelům i likvidátorům a pro exkurze. Využívány byly fondy např. : Barvy a laky, Balkán a.s., Karlík a spol., KDK, Archiv české soukromé historie, Pivovary a sladovny, Tabák KH, Čokoládovny, ORION, ČKD závod Stalingrad, ČKD a.s., J.Walter, Letov, Středočeské sběrné suroviny, Věra Podolská, Ing. Hraský a Jenš, Kablo Kladno, PŽS Nučice, Jan Matoušek, Koh-i-noor, Waldes, Českomoravská Kolben, ČMK, Union Cukr, ČSA, Spořitelna česká, Zemědělské zásobování a nákup, Bankovní dům Petschek, Odeon, Léčiva, Trojská mlékárna, Benzina, Oskar Bondy, Odkolek, fr. Zátka, ÚUŘ, Cosmanos, HEFA, AVIA, Brandýské strojírny a slévárny, Agrocredit, pragotron, St.Staffen, POLDI-SONP Kladno, ČMFL, Pražská plynárenská, Sbirka akcií, spisy KSO a Casanova.

Archivní fondy hospodářských subjektů byly v roce 2015 opět bohatě využívány pro soukromé účely i k úřední potřebě nebo pro vědeckou práci. Archivní fond Casanova byl

využíván zahraničními badateli a francouzskou televizí při přípravě dokumentu o G. Casanovovi.

Základem činnosti IV. oddělení využívání zůstává předkládání, vyhledávání a manipulační práce pro badatelnu, služba v badatelně, konzultace s badateli, orientace v badatelně, práce s archivními pomůckami, evidence badatelů apod., evidence výpůjček a zápůjček, revize reversů, vyhledávání v depozitářích. Počet badatelských návštěv byl v roce 2015 celkem 5 984 (1583 badatelů), což činí 29,7 badatele na den, počítáno bez pátků stejně jako předchozí roky. Počet badatelských návštěv i badatelů ve srovnání s rokem 2014 mírně poklesl.

Dvěma pracovníci na dohodu (dohromady 1 pracovní úvazek) jsou průběžně foliovány spisy (volné listy) předkládané ke studiu, vedou si každodenní evidenci. V případě nárazového nárůstu žádostí vypomáhají s foliací i ostatní pracovníci badatelny. V roce 2015 bylo takto pročíslováno 262.641 listů. Je jasné, že bez pomoci „externích sil“ by nebylo dodržení těchto opatření v takové kvalitě možné.

V oblasti využívání se oddělení péče o fyzický stav archiválií zaměřovalo především na prezentaci digitalizovaných archiválií na internetu prostřednictvím webové aplikace eBadatelna. V souvislosti s tím byly vytvářeny náhledové kopie ve formátu JPEG a distribuovány na webový server. V roce 2015 bylo takto zpřístupněno 707 digitalizovaných matrik. Celkový počet matrik zpřístupněných na internetu v digitální podobě dosáhl čísla 6768 (tedy cca. 2/3 sbírky). Důležitou činností směrem k badatelské veřejnosti byla také průběžná aktualizace popisných metadat k digitalizovaným matrikám.

Náhledové kopie digitalizovaných archiválií byly průběžně nahrávány na síťové úložiště archivu do složky s přístupem pro badatele. Takové archiválie tedy nadále nejsou badatelům fyzicky zapůjčovány. Vedoucí oddělení poskytuje konzultace a zajišťuje zodpovídání badatelských e-mailových dotazů z portálu eBadatelna (celkem 150 dotazů).

Archivní knihovny

Archivy pokračují ve zpracování knihovního fondu v programu KP WIN, respektive jeho up grade VERBIS. Využívanost archivních knihoven pro badatele se pomalu zvyšuje. Knihovna centrály koordinuje činnost knihoven SOkA včetně výjezdů podle přijaté koncepce. Nově bylo zapsáno do databáze VERBIS 1 591 titulů. Celkem je v knihovnách SOA v Praze (včetně knihoven okresních archivů) 285 402 svazků, zpracováno je 247 826 svazků, za rok zpracováno 7 944 svazků a počet přírůstků je 5 582. Státní okresní archivy pořizují pro své knihovny zejména tituly vztahující se k regionální historii.

Zahraniční cesty jsou podrobně rozepsány v příloze.

Řídící, ekonomická a organizační činnost

Agenda spojená s řízením archivu, celostátní a interní porady, plánování, kontrola a vykazování činnosti, hospodářská činnost související s provozem archivu (pokladna, rozpočet, evidence majetku apod.) personalistika, auditor, podatelna a administrativa.

Odborným pracovníkům je umožněn profesní rozvoj účastí na stážích včetně zahraničních (viz příloha), seminářích, konferencích, archivním kursu a jazykových kurzech, exkurzích, seminářích a restaurátorském kurzu dalšího vzdělávání při NA, účastní se na odborných seminářích, přednáškách a konferencích pořádaných jinými institucemi, odborných přednáškách a školeních pro fotografy a konzervátory, školeních k programům MS Office, archivním programům atd.

Pracovníci archivu se zúčastňují jednání poradní skupiny pro přípravu SW pro aplikaci nových pravidel pro pořádání archiválií, pravidelných zasedání valné hromady ČAS, činnost ve specializovaných komisích archivu (vědecká, IT, digitalizační, metodická).

Příloha č. 1 k výroční zprávě za rok 2015

Specializované archivy v druhotné péči SOA v Praze – centrála

Název a sídlo archivu:	Ústav dějin Univerzity Karlovy – Archiv Univerzity Karlovy v Praze, Ovocný trh 5, 116 36 Praha 1
Zřizovatel, IČO:	Univerzita Karlova v Praze, sídlo tamtéž, IČO 00216208
Kontaktní osoby:	Doc. PhDr. Petr Svobodný, Ph. D., ředitel Ústavu dějin - Archivu UK v Praze, tel. 224 491 475, petr.svobodny@ruk.cuni.cz Mgr. Petr Cajthaml – vedoucí Archivu UK, vedení evidence NAD, tel. 224 491 481, petr.cajthaml@ruk.cuni.cz
Webové stránky:	www.udauk.cuni.cz
K tomu též:	
Název a sídlo kulturně-vědecké instituce:	Mapová sbírka Přírodovědecké fakulty UK, Albertov 6, 128 43 Praha 2
Zřizovatel:	Univerzita Karlova (Přírodovědecká fakulta), sídlo tamtéž, IČO 00216208
Kontraktní údaje:	PhDr. Et Mgr. Eva Novotná – ředitelka Mapové sbírka PřF UK, tel. 221 951 355, novotn48@natur.cuni.cz
Webové stránky:	www.natur.cuni.cz/geografie/mapova-sbirka
Název archivu:	Archiv Českého vysokého učení technického v Praze, Zikova 4, 166 36 Praha 6
Zřizovatel, IČO:	České vysoké učení v Praze, rektorát, sídlo tamtéž, IČO 68407700
Kontaktní osoby:	Mgr. Magdalena Tayerlová – vedoucí Archivu ČVUT, správce PEvA, tel. 224 353 551, tayerlov@vc.cvut.cz , archiv@vc.cvut.cz
Webové stránky:	www.cvut.cz
Název a sídlo archivu:	Archiv Akademie výtvarného umění v Praze, U Akademie 4, 170 22 Praha 7
Zřizovatel, IČO:	Akademie výtvarných umění v Praze, sídlo tamtéž, IČO 604461446
Kontaktní osoby:	PhDr. Luděk Jirásko, CSc., vedoucí Archivu AVU, tel. 220 408 231, fax. 233 381 662
Webové stránky:	www.avu.cz
Název a sídlo archivu:	Archiv DIAMO Ul. 28. října 184, 261 13 Příbram
Zřizovatel, IČO :	DIAMO, s. p.
Kontaktní osoby:	Ing. Jiří Karas tel.:318 628 835, karas@diamo.cz

Příloha č. 2 k výroční zprávě za rok 2015

A. Zahraniční cesty

- 1. PhDr. Karel Koucký, SOkA Kladno – Münster, Spolková republika Německo, 23. – 26. 11. 2015.** Návštěva Zemského archivu Severního Porýní-Vestfálska. Účelem služební cesty byl výzkum digitalizace a zpřístupňování archiválií, ukládání a uchovávání dat a seznámení se se zkušenostmi německých archivářů s elektronizací zemské správy. Zahraniční pracovní cesta přinesla celou řadu zajímavých informací. Na prvním místě je nutné zmínit, že jsou německé archivy na této úrovni dlouhodobě vnímány jako instituce, které udávají směr vývoje archivního oboru. Toto se potvrdilo také v případě Zemského archivu NRW. Archiv disponuje propracovaným systémem péče o archiválie, která zahrnuje odborné restaurátorské a konservační ošetření a následnou digitalizaci. Doplnkově se ještě používá mikrofilmování, byť se v tomto případě jedná spíše o logické využití nabízených prostředků z programu na ochranu kulturního dědictví k posílení zpřístupňovacích aktivit archivu, než cílenou strategii vytváření bezpečnostních kopií archiválií. V oblasti digitalizace zaujme především vysoce sofistikovaná metodika organizace práce. Na poli uchovávání digitálních dat se Zemský archiv NRW aktivně zapojil do vládního projektu DA NRW.

Cesta nebyla plánována.

- 2. Mgr. Dalibor Státník, SOkA Mělník - Bratislava, Slovenská republika, 8. – 19. 6. 2015,** Cílem pracovní cesty bylo bádání ve Slovenskom národnom archívu a v Archívu Ústavu pamäti národa. Došlo především ke studiu materiálů z tzv. Studijního ústavu MV (tedy konkrétně fond Ústredny štátnej bezpečnosti Slovenskej republiky), ale také fondů Poverenictva pre školstvo a kultúru z let 1966-1968. V Archívu Ústavu pamäti národa byly studovány spisy Krajské správy ZNB (Zboru národnej bezpečnosti) Košice, správy ŠtB a Okresní správy ZNB Svidník, odd. ŠtB, z let 1968- 1975. Analýzou těchto archiválií spolu se studiem v Univerzitnej knižnici kolega Státník doplnil bádání ze svých předchozích zahraničních služebních cest.

Cesta byla plánována.

- 3. Mgr. Mikuláš Čtvrtník, SOA v Praze-centrála – Berlín, Spolková republika Německo.** Mgr. Mikuláš Čtvrtník, Ph.D. vykonal v roce 2015 z prostředků externího stipendia opakované výjezdy do Berlína za účelem studia vybraných archivních fondů a literatury k tematické oblasti archivní teorie a metodologie a navázání kontaktů s kolegy z vybraných homologických německých archivů. V rámci výjezdů byl navázán kontakt s kolegy z Landesarchiv Berlin. Agenda Landesarchiv Berlin především v oblasti předarchivní a archivní péče může v tomto kontextu přinášet

důležité inspirace pro podobně komplikované postavení Státního oblastního archivu v Praze zejména ve vztahu k Archivu hl. m. Prahy a s ohledem na vývoj jejich postavení a působnosti po vstoupení v platnost zákona č. 499/2004 Sb., archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů. Dalším archivem, kde byl vedle studia dokumentace k některým archivním fondům navázán kontakt s kolegy, byl Landeshauptarchiv Brandenburg. Konzultovány byly metody archivního výběru dokumentů, komunikace s původci a další témata. Vedle archivů byly studovány rovněž knihovní fondy, a to zejména z knihoven Universitätsbibliothek der Humboldt-Universität zu Berlin a Universitätsbibliothek der Freien Universität Berlin. Výzkumným tématem byly vybrané okruhy z archivní teorie a metodologie, zejména z okruhu archivního výběru/hodnocení dokumentů, archivní edukace, obecné archivní teorie/teorie archivu.

Obě cesty nebyly plánovány ani hrazeny z prostředků SOA v Praze.

4. **PhDr. Daniel Doležal, PhD., Mgr. Mikuláš Čtvrtník, Mgr. David Hušek, Mgr. Lenka Svobodová, Bc. Pavla Stieglerová, Dominika Paříková, Mgr. Jitka Mládková** – Nitra, Slovenská republika, 17. -19. 6. 2016. Zahraniční služební cesta měla za cíl seznámení se s výkonem kompletní škály archivních činností počínaje předarchivní péčí, přes archivní zpracování až po podobu archivního využívání a prezentace ve Štátnym archívu v Nitre na Slovensku. Z konzultace se slovenskými kolegy vyplynuly následující důležité momenty. V první řadě zkušenosti slovenských kolegů z organizačního začlenění slovenských státních archivů, kdy ústřední i regionální státní archivy jsou na rozdíl od sítě českých veřejných archivů zařízením Ministerstva vnitra a nedisponují vlastní právní subjektivitou (§ 5 zákona č. 395/2002 o archívech a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov), jsou jednoznačně negativní. V oblasti fyzické péče o archiválie dále vykazuje slovenské archivnictví ve srovnání s českým archivnictvím deficit vzhledem k tomu, že celá síť slovenských státních archivů disponuje pouze dvěma restaurátorskými pracovišti, která jsou využívána státními archivy a jejichž kapacity rozhodně nedostačují restaurátorským a konzervátorským potřebám jednotlivých archivů. Slovenské archivnictví již absolvovalo přechod do režimu státní služby zákonem o štátnej službe účinným od roku 2002, přičemž reakce na dopady služebního zákona na výkon archivního povolání jsou ze strany slovenských archivářů po více než desetileté zkušenosti spíše negativní, přičemž odhlédnuto od platových dopadů je to zejména faktická nemožnost archivu určovat své personální složení a do jisté míry samostatně orientovat svoji personální politiku, složení pracovního týmu a jeho profilaci. Během jednání se slovenskými kolegy bylo vedle sdílení zkušeností otevřeno několik dalších důležitých témat, přičemž nejpodstatnějším výsledkem bylo rekognoskování potenciálních forem budoucí spolupráce Štátného archívu v Nitre a Státního oblastního archivu v Praze. Jako nejvýznamnější pole se ukázal rozvoj spolupráce v oblasti výzkumu.

Cesta byla plánována.